EPINION

KORTLÆGNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE

UNDERVISNINGS-MINISTERIET

RAPPORT

2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 **INDLEDNING OG RESUMÉ**
Side 3

2 **INDSKOLINGEN**
Side 7

3 **MELLEMTRINNET**
Side 14

4 **UDSKOLINGEN**
Side 21

5 **UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE 2016-18**
Side 28

6 **SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKEMAER**
Side 35

7 **ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16 B**
Side 37

8 **IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER**
Side 45

9 **SKOLERNE I UVM'S RAMMEFORSØG**
Side 62

10 **METODE & REPRÆSENTATIVITET**
Side 65

1 INDLEDNING OG RESUMÉ

INDLEDNING

Introduktion til undersøgelsen

Med folkeskolereformen blev det aftalt, at alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Der er en øvre grænse for undervisningstidens samlede varighed på et skoleår, men derudover er det op til skolerne og kommunerne at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, herunder hvor mange og hvor lange skoledage eleverne skal have. Undervisningen skal dog foregå på hverdage mellem ca. kl. 8.00 og 16.00, undtagen i forbindelse med særlige arrangementer.

For at følge folkeskolereformens realisering, herunder den længere skoledag, har Undervisningsministeriet for fjerde år i træk bedt Epinion om at foretage en kortlægning blandt alle landets folkeskoler af længden af skoledagen i 1.-9. klasse. Herunder andelen af klasser i indskolingen, der har en længere skoledag end til kl. 14, andelen af klasser på mellemtrinnet, der har en længere skoledag end til kl. 14.30, samt andelen af klasser i udskolingen, der har en længere skoledag end til kl. 15. Kortlægningen omfatter alene den almindelige skemalagte undervisning i uge 35 i skoleåret 2018/2019. Ydermere afdækkes skolernes anvendelse af folkeskolelovens § 16 b, der giver hjemmel til at afkorte skoledagens længde med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen. Ligesom i 2017 spørges folkeskolerne ind til skolebestyrelsens involvering i skemalægningen og skolernes varetagelse og implementering af tre elementer i folkeskolereformen; lektiehjælp og faglig fordybelse, understøttende undervisning samt motion og bevægelse. Resultaterne er baseret på oplysninger fra **901 skoler** (85 %).

På næste side opsummeres kortlægningens centrale resultater. I afsnit 2 gennemgås, hvor lange skoledagene er for klasserne i indskolingen, i afsnit 3 for klasserne på mellemtrinnet og i afsnit 4 for klasserne i udskolingen. Efter denne kortlægning præsenteres i afsnit 5 udviklingen af skoledagens længde fra 2016 til 2018, hvorefter der følger et afsnit med resultaterne vedrørende skolebestyrelsens involvering i skemalægningen. Rapportens afsnit 7 kortlægger anvendelsen af folkeskolelovens § 16 b, mens afsnit 8 præsenterer tal for skolernes implementering af de tre ovenfornævnte reformelementer. Endelig sammenlignes skoledagens længde i skoler, der har fået dispensation til at skære i timerne for understøttende undervisning mod i stedet at tilbyde andre indsatser, med de øvrige folkeskoler i afsnit 9. Til sidst er metoden og datagrundlaget for kortlægningen beskrevet.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Med denne undersøgelse kortlægges det for fjerde år i træk, hvor stor en andel af klasserne på landets folkeskoler, der har lange skoledage i uge 35. Resultaterne er baseret på oplysninger fra i alt 901 folkeskoler, svarende til 85 % af alle landets folkeskoler.

Overordnet finder undersøgelsen, at:

- Der er et lille fald i andelen af skoler, som har skemalagte timer efter kl. 14 indskolingen, efter kl. 14.30 på mellemtrinnet og efter kl. 15 i udskolingen, sammenlignet med 2017. Det estimeres, at cirka 241.000 elever er omfattet af lange skoledage i 2018.
- 48 % af skolerne, 5 procentpoint flere end i 2017, benytter § 16 til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin. Det estimeres, at 136.000 elever i 2018 er omfattet af § 16 b.

Skolernes skemaer i uge 35

Andelen af skoler med lange skoledage, i uge 35 i 2018, er aftaget med 2-3 procentpoint i forhold til uge 35 i 2017 for klasserne på mellemtrinnet. For de øvrige klassetrin ses et mindre fald i andelen af skoler, som har lange skoledage på 0 – 1 procentpoint. Hvis kortlægningens resultater aggregeres svarer det til, at der på landsplan, for alle klassetrin, ca. er 241.000 elever med lange skoledage i 2018 mod 262.000 elever i 2017.

På 22 % - 25 % af skolerne er der klasser i **indskolingen** (1.-3. klasse) med undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen. Det er stort set samme andel som i 2017. Under 5 % af klasserne, på alle klassetrin, har undervisning efter kl. 14.30 én eller flere dage om ugen.

På 78 % - 82 % af skolerne er der klasser i **mellemtrinnet** (4.-6. klasse) med undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag i løbet af ugen. Andelen er faldet med 2 – 3 procentpoint siden 2017. Mellem 16 % og 20 % af klasserne på mellemtrinet har fri efter kl. 15.00 mindst én gang om ugen, og kun meget få klasser har fri efter kl. 15.30 mindst én gang om ugen.

På knap halvdelen af skolerne er der klasser i **udskolingen** (7.-9. klasse) med undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. Det er stort set samme andel som i 2017. 10 % - 13 % har timer efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen i uge 35, mens ca. 1 % har fri efter kl. 16.00.

I indskolingen er de hyppigste **årsager til, at eleverne har sent fri**, at de møder senere end kl. 8, og at eleverne har et fleksibelt skoleskema. På mellemtrinnet er de hyppigste årsager til, at eleverne har fri efter kl. 14.30 et fleksibelt skoleskema, hvor eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter, samt skematekniske årsager. I udskolingen skyldes de lange skoledage også oftest skematekniske årsager og et fleksibelt skoleskema.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 b

48 % af skolerne har benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i skoleåret 2018/2019. Det er en stigning sammenlignet med sidste skoleår på 5 procentpoint. Det estimeres, at cirka 700 flere klasser er omfattet af § 16 b i indeværende skoleår sammenlignet med sidste skoleår. I alt estimeres det, at 136.000 elever er omfattet af § 16 b.

Afkortningen af skoledagens længde med § 16 b sker især for klasser på mellemtrinnet og i udskolingen og formålet er i langt de fleste tilfælde at understøtte elevernes faglige udvikling.

Implementering af reformelementer

På godt halvdelen af skolerne ligger **lektiehjælp og faglig fordybelse** som et selvstændigt element i undervisningen, oftest tidligt på eftermiddagen. **Motion og bevægelse** er oftest en integreret del af undervisningen. Den **understøttende undervisning** er et selvstændigt element på skemaet på omtrent 60 % af skolerne i indskolingen, mens det for udskolingen er et selvstændigt element på knap halvdelen af skolerne.

Skolerne i Undervisningsministeriets rammeforsøg

Skoler, der har fået **dispensation til afkortning af skoledagens** længde via Undervisningsministeriets forsøgsordning har i lidt mindre grad lange skoledage. Særligt på mellemtrinnet er der forskel på andelen af skoler, som har undervisning efter kl. 14.30, når skolerne i rammeforsøget sammenlignes med de øvrige skoler. På alle klassetrin har skolerne i rammeforsøget dog lidt kortere skoledage end de øvrige skoler.

Forsøgsskolerne er lige så tilbøjelige som de øvrige skoler til at anvende § 16 b til at afkorte skoledagens længde.

2 INDSKOLINGEN

HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 1: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
1. klasse	21,7 %	78,3 %	883
2. klasse	22,6 %	77,4 %	884
3. klasse	24,8 %	75,2 %	892

Figur 1: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35?
(procentdel af skolerne)

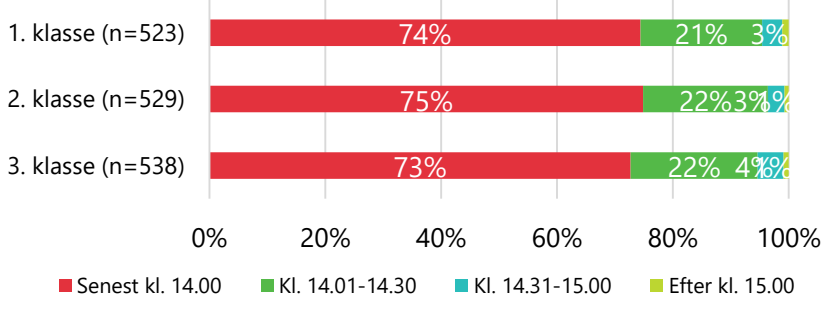

Tabel 1 viser, hvor stor en procentdel af skolerne hvor mindst en klasse på de pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 1. klasse har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 1. klassetrin.

For de forskellige klassetrin ses der en gradvis stigning. Denne er dog relativ lille, og i alle tre klassetrin i indskolingen er andelen omtrent den samme. Det er altså ca. hver fjerde skole, hvor mindst en af klasserne på hvert af de tre klassetrin i indskolingen har undervisning efter kl 14.00 i uge 35.

Figur 1 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på hvert af de tre klassetrin i indskolingen. Igen er tendensen for de tre klassetrin i indskolingen den samme. Omtrent tre fjerdedel af skolerne siger, at timerne senest kl. 14.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 1 har timer efter kl. 14.00, er ikke helt identisk med tallene i Figur 1, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 1 end i Figur 1.

HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Indskolingen

Der er ikke de store regionale forskelle mellem skolerne. Dog er der en mindre tendens til, at Region Hovedstaden og for 1. klasse region Sjælland har færre undervisningsdage, der slutter efter kl. 14:00 end de øvrige regioner.

Skolestørrelsen ser heller ikke ud til at have en systematisk betydning for skoledagens længde. De forskellige skolestørrelser afviger ikke meget fra hinanden med en undtagelse af skoler bestående af 30-39 klasser. Disse har generelt set færre dage, der slutter efter kl. 14:00.

Figur 2: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

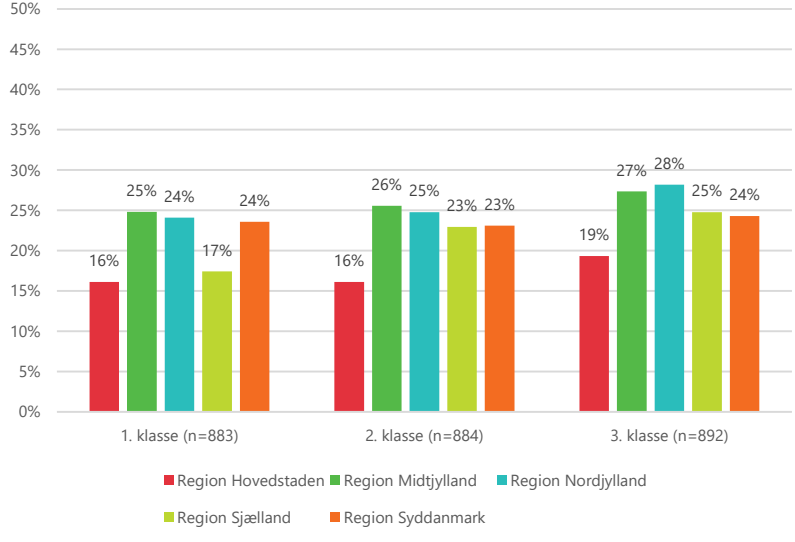

Figur 3: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

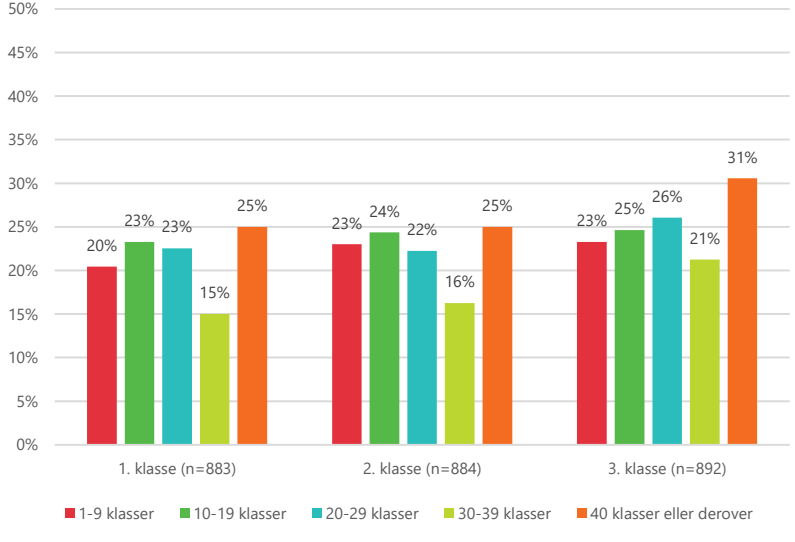

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Indskolingen

I Tabel 2-4 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i indskolingen har timer efter kl. 14.00 (tabel 2), kl. 14.30 (tabel 3) og kl. 15.00 (tabel 4). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole blevet tilfældigt udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I indskolingen (1.-3. klasse) er det under 1 % af klasserne på alle tre klassetrin, der har undervisning efter kl. 15.00 én eller flere dage om ugen. Der er også relativt få klasser, der har undervisning efter kl. 14.30 én eller flere dage om ugen, ca. 4 % af 1. klasserne og 4 % af 2. klasserne og 5 % af 3. klasserne. Til gengæld er det ikke helt ualmindeligt, at klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14.00. Knap. en fjerdedel af klasserne på alle tre klassetrin har undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen.

Note: Eleverne i indskolingen skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.200 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 30 timer om ugen – eller 6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 14.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00 ELLER 14.30?

Tabel 2: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	77,0%	2,4%	4,2%	1,7%	2,7%	12,1%	1206
2. klasse	77,8%	2,5%	3,2%	2,1%	2,9%	11,5%	1203
3. klasse	76,6%	3,4%	3,1%	2,6%	2,7%	11,6%	1294

Tabel 3: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	96,3%	0,8%	1,4%	0,2%	0,2%	1,1%	1206
2. klasse	96,4%	0,6%	1,6%	0,3%	0,6%	0,5%	1203
3. klasse	95,3%	1,8%	1,1%	0,7%	0,6%	0,5%	1294

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 4: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	99,1%	0,6%	0,1%	0,1%	0,2%	0,0 %	1206
2. klasse	99,5%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,0 %	1203
3. klasse	99,5%	0,2%	0,0 %	0,1%	0,2%	0,0 %	1294

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14

Indskolingen

Ifølge skolerne er den hyppigste årsag til, at de har undervisning efter kl. 14.00 i indskolingen, at eleverne til gengæld møder senere end kl. 8. Knap tre ud af ti skoler angiver, at eleverne møder senere end kl. 8. Tilsvarende ses det, at omkring 17% af skolerne angiver, at de har undervisning efter kl. 14.00, fordi de har et fleksibelt skoleskema eller skal tage højde for skolebus og transport. Det fleksible skoleskema betyder, at eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre dage, uger eller måneder i løbet af skoleåret. Af de knapt så hyppige årsager fremkommer det at aktiviteter såsom møder, temadage eller udflugter betyder længere skoledage for eleverne.

Figur 4: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14
(mulighed for flere svar)

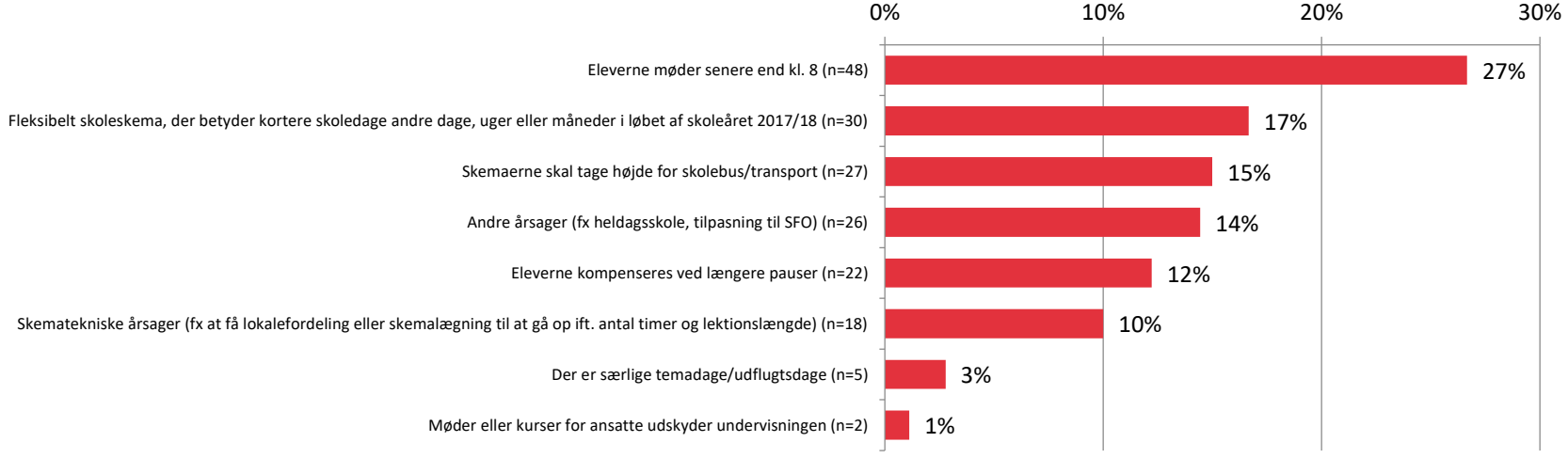

3 MELLEMTRINNET

HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMTRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 5: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
4. klasse	78,3 %	21,7 %	891
5. klasse	82,1 %	17,9 %	886
6. klasse	82,1 %	17,9 %	884

Figur 5: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35?
(procentdel af skolerne)

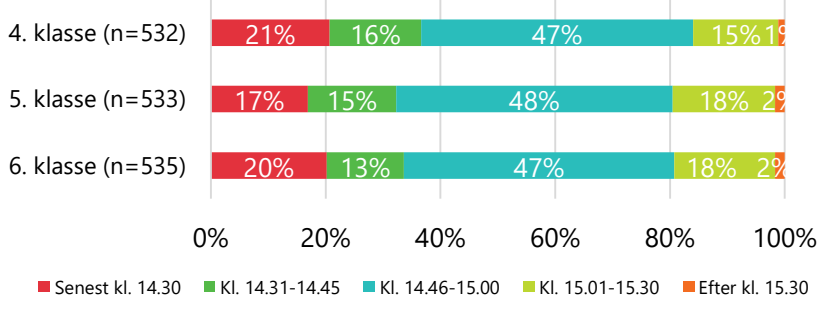

Tabel 5 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 14.30 på de tre klassetrin på mellemtrinnet mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 6. klasse har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35, gælder dette således ikke nødvendigvis alle klasser på 6. klassetrin.

Som det fremgår, er det hovedparten af skolerne, som har undervisning på mellemtrinnet efter kl. 14.30 for mindst én af klasserne på hvert af de tre klassetrin. Ca. 78 % af skolerne svarer, at mindst én af deres 4. klasser har undervisning efter kl. 14.30, mens det samme gælder ca. 82 % af skolerne på 5. og 6. klassetrin.

De tre klassetrin ligner ligeledes hinanden, når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter. Som det fremgår af Figur 5, er det mest hyppigt, at de seneste skemalagte timer slutter mellem kl. 14.46 og 15.00. Her slutter næsten 50 % af de skemalagte timer i klasserne på mellemtrinnet.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 5 har timer efter kl. 14.30, er ikke helt identisk med tallene i Figur 5, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 5 end i Figur 5.

HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Mellemtrinnet

Generelt er der kun meget små regionale forskelle på skoledagens længde. Den observerede tendens til, at skoler i region hovedstaden havde kortere dage, fremkommer ikke på melemtrinnet. De forskellige regioners skoledag ligner derimod hinanden til forveksling.

Når det kommer til skoledagens længde opdelt på skolestørrelse, fremstår der ingen væsentlige forskelle. Ingen skolestørrelser skiller sig for alvor ud, men der er en meget svag tendens til, at store skoler i mindre grad har dage med undervisning efter kl. 14.30 på kryds af de forskellige klassetrin.

Figur 6: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

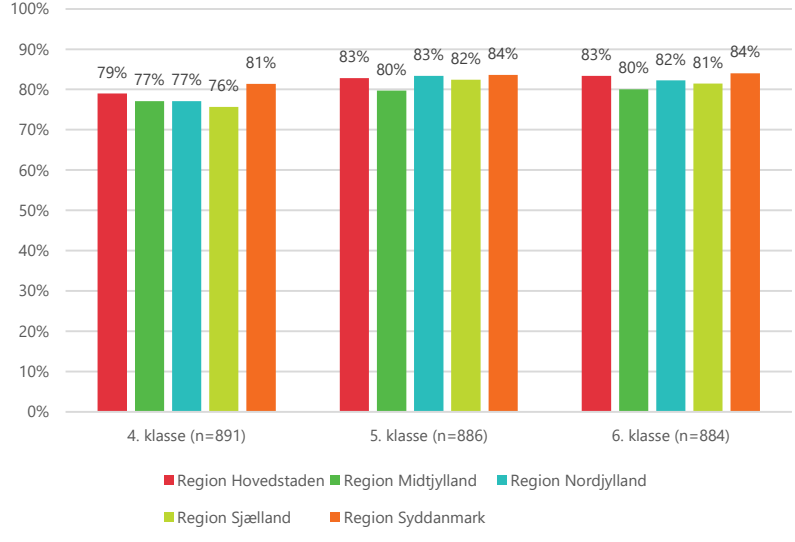

Figur 7: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

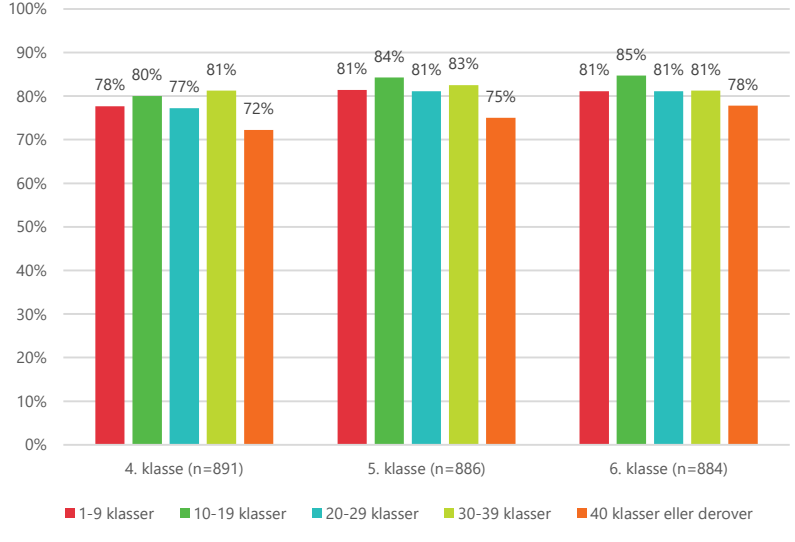

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Mellemtrinnet

I Tabel 6-9 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 (tabel 6), kl. 14.45 (tabel 7), kl. 15.00 (tabel 8) og kl. 15.30 (tabel 9). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

På mellemtrinnet (4.-6. klasse) er det 1 - 2 % af klasserne på de tre klassetrin, der har undervisning efter kl. 15.30 én eller flere dage om ugen. Andelen af klasserne, der har undervisning efter kl. 15.00, én eller flere dage om ugen, varierer fra 16 % for 4. klasse til 20 % for 5. og 6. klasse. Der er dog meget få klasser, der har undervisning efter kl. 15.00 enten 4 eller 5 dage om ugen.

Det er til gengæld meget udbredt, at klasserne på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 og efter kl. 14.45. Mellem 73 % og 80 % af klasserne på de tre klassetrin har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen. Relativt få klasser (ca.2 %) har undervisning efter kl. 14.30 alle skoleugens 5 dage.

Note: Eleverne på mellemtrinnet skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.320 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 33 timer om ugen – eller 6,6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Når der i undersøgelsen er en relativt stor andel af klasser på mellemtrinnet, der har dage, hvor eleverne har undervisning efter kl. 14:30, kan det således have sammenhæng med, at skoler for at opfylde årsnormen for de enkelte klasser planlægger med en eller flere dage, hvor undervisningen afsluttes efter kl. 14:30.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30 ELLER 14.45?

Tabel 6: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	26,8%	18,2%	17,5%	30,9%	4,6%	2,0%	1284
5. klasse	20,2%	17,4%	19,4%	33,4%	7,4%	2,2%	1201
6. klasse	27,3%	15,6%	18,8%	31,7%	5,2%	1,5%	1344

Tabel 7: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.45 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.45)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	40,6%	17,7%	13,4%	25,5%	2,2%	0,5%	1284
5. klasse	34,7%	17,2%	15,8%	28,2%	3,5%	0,6%	1201
6. klasse	39,7%	15,9%	16,4%	25,3%	2,2%	0,5%	1344

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 8: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	84,2%	7,7%	4,3%	3,7%	0,1%	0,0 %	1284
5. klasse	80,1%	9,5%	4,9%	5,2%	0,3%	0,0 %	1201
6. klasse	81,5%	8,2%	6,3%	3,7%	0,2%	0,0 %	1344

Tabel 9: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	99,1%	0,5%	0,0 %	0,3%	0,1%	0,0 %	1284
5. klasse	98,3%	1,2%	0,0 %	0,2%	0,2%	0,0 %	1201
6. klasse	98,7%	0,7%	0,3%	0,1%	0,1%	0,0 %	1344

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14.30

Mellemtrinnet

Sammenlignet med indskolingen, er der relativt få skoler, som begrunder skoledage efter kl. 14.30 på mellemtrinnet med, at eleverne møder efter kl. 8.00. I stedet angiver hver fjerde, at de har undervisning efter kl. 14.30 på mellemtrinnet, fordi skoleskemaet er fleksibelt, så eleverne har kortere skoledage på andre tidspunkter i løbet af året. Omkring hver 5. skole påpeger, at undervisning efter kl. 14:30 skyldes skematekniske årsager såsom at få fordelt lokaler og kravet om minimum timetal. Ligesom i indskolingen angiver 15 % af skolerne, at skemaerne skal tage højde for skolebusser og transport, samt at elevernes kompenseres ved længere pauser som værende hyppige årsager til skoledage efter kl. 14:30.

Figur 8: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30
(mulighed for flere svar)

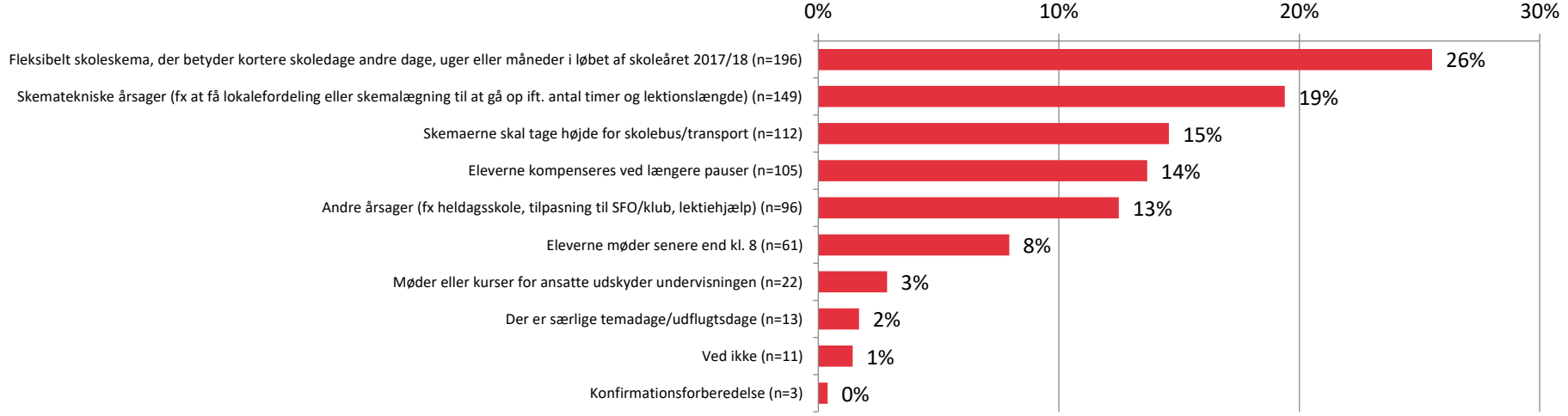

4 UDSKOLINGEN

HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 10: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
7. klasse	48,0 %	52,0 %	700
8. klasse	47,8 %	52,2 %	690
9. klasse	47,5 %	52,5 %	687

Figur 9: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35?
(procentdel af skolerne)

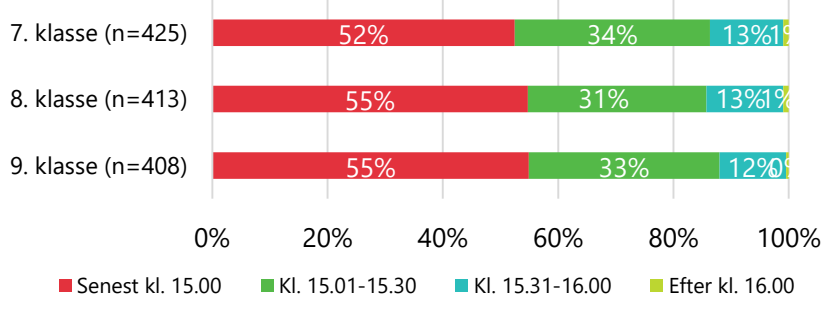

Tabel 10 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 15.00 på de tre klassetrin i udskolingen mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 8. klasse har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 8. klassetrin.

Det fremgår, at knap halvdelen af skolerne siger, at de har undervisning efter kl. 15.00 for klasser i udskolingen, og denne andel er stort set den samme uanset klassetrin.

Figur 9 viser, at de seneste skemalagte timer i udskolingen primært slutter senest kl. 15.00 eller mellem kl. 15.01 – 15.30. Hver tredje skole oplyser yderligere. Skemalagte timer efter kl. 16.00 forekommer kun meget sjældent i udskolingen.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 10 har timer efter kl. 15, er ikke helt identisk med tallene i Figur 9, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 10 end i Figur 9.

HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Udskolingen

Modsat indskoling og mellemtrin er der væsentlige regionale forskelle i udskolingen. I både Region Hovedstaden og Region Sjælland angiver omtrent 6 ud af 10 skoler, at de har undervisning efter kl. 15.00, mens mellem hver tredje og 4 ud af 10 skoler angiver dette i de øvrige regioner.

En generel tendens kan observeres, hvor antallet af skoler med timer efter kl. 15 stiger i takt med at antallet af klasser på skolen stiger. Særligt på skoler med 30 klasser eller derover har klasserne i udskolingen større sandsynlighed for undervisning efter kl. 15.00. Det tilkendegiver godt 6 ud af 10 af disse skoler. Omvendt har skoler med 1-9 klasser relativt sjældent undervisning efter kl. 15.00.

Figur 10: Hvilke klassetrin i udskolingen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

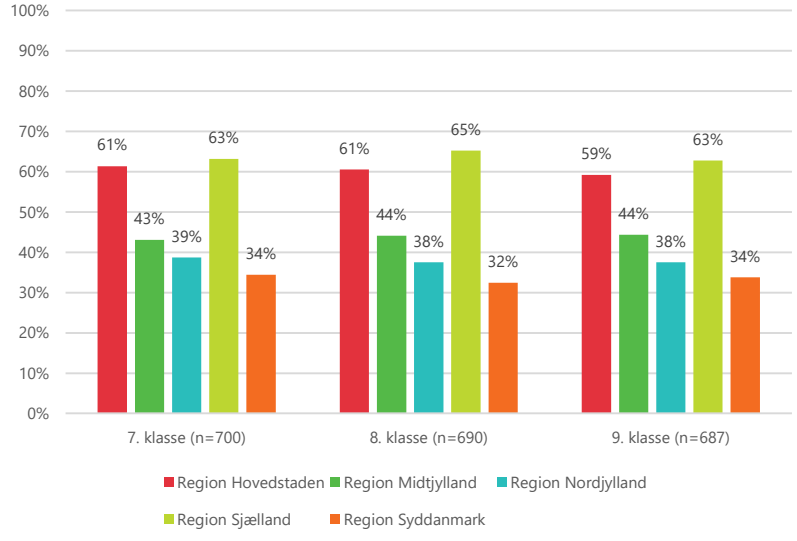

Figur 11: Hvilke klassetrin i udskolingen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

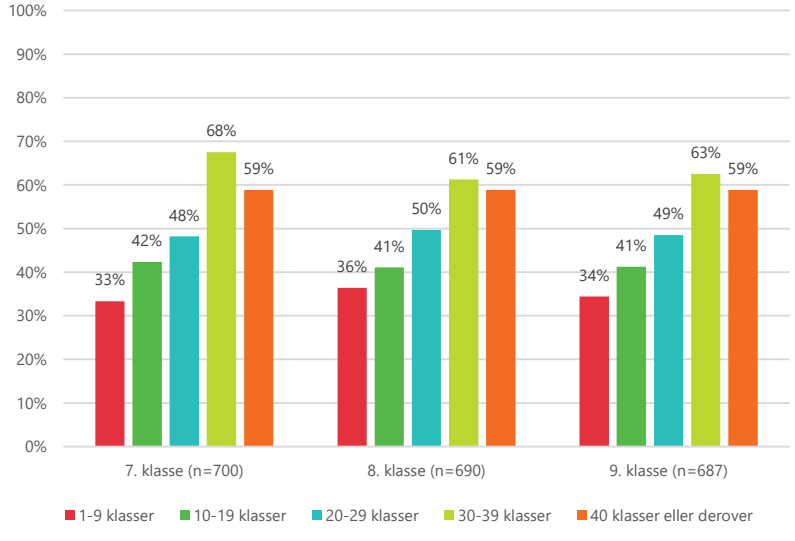

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Udskolingen

I Tabel 11-13 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i udskolingen har timer efter kl. 15.00 (tabel 11), kl. 15.30 (tabel 12) og kl. 16.00 (tabel 13). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I udskolingen (7.-9. klasse) har knap halvdelen af klasserne undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. Godt 1 ud af 10 af klasserne på de tre klassetrin har også undervisning efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen. Skemalagte timer efter kl. 16.00 er meget sjældne. 1 % af klasserne på hvert af de tre klassetrin, har skemalagt undervisning efter kl. 16.00 mindst én dag om ugen.

Note: Eleverne i udskolingen skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.400 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 35 timer om ugen – eller 7 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 15.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 11: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	54,0%	10,5%	11,7%	14,2%	4,3%	5,3%	1145
8. klasse	56,4%	10,2%	12,2%	10,7%	6,3%	4,3%	1104
9. klasse	58,1%	8,1%	9,0%	12,8%	6,2%	5,8%	1118

Tabel 12: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	87,8%	7,0%	3,3%	1,7%	0,2%	0,0 %	1145
8. klasse	87,0%	6,5%	4,7%	1,5%	0,3%	0,0 %	1104
9. klasse	89,6%	5,7%	3,2%	1,3%	0,2%	0,0 %	1118

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 16.00?

Tabel 13: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 16.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 16.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	99,1%	0,9%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1145
8. klasse	99,0%	0,5%	0,5%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1104
9. klasse	99,7%	0,3%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1118

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 15

Udskolingen

Ligesom for mellemtrinnet, er et fleksibelt skoleskema den mest hyppige årsag til, at klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15.00. Omtrent 2 ud af 10 af skolerne benævner dette. Hertil er skematiske årsager den næst vigtigste begrundelse, ca. 15% af skolerne angiver dette som værende årsag for undervisning efter kl. 15.

Af de knapt så hyppige årsager skal ligesom for de øvrige klassetrin findes, at møder og kurser for ansatte samt temadage / udflugtsdage giver anledning til længere skoledage.

Figur 12: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15
(mulighed for flere svar)

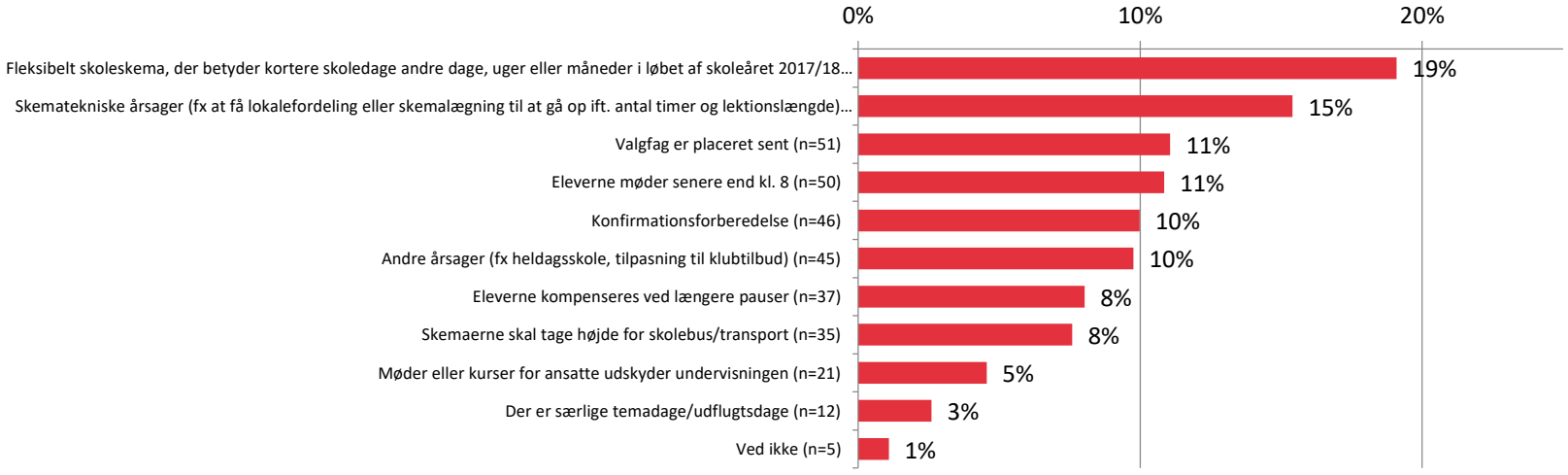

5 UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE FRA 2016 TIL 2018

HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

Udvikling fra 2016 til 2018

Omtrent samme procentandel af skolerne har i 2018 mindst én klasse i indskolingen, der har undervisning efter kl. 14.00, mindst én dag om ugen, sammenlignet med 2017 og 2016 (Tabel 14). Hvis man kigger nærmere på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter, er der heller ikke de store afvigelser fra de to foregående år (Figur 13), men der er dog en lille tendens til, at skoledagene er blevet lidt kortere siden 2016.

Tabel 14: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
1. klasse	21,7 %	23,0 %	24,0 %
2. klasse	22,6 %	23,4 %	24,6 %
3. klasse	24,8 %	25,8 %	26,7 %

Figur 13: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

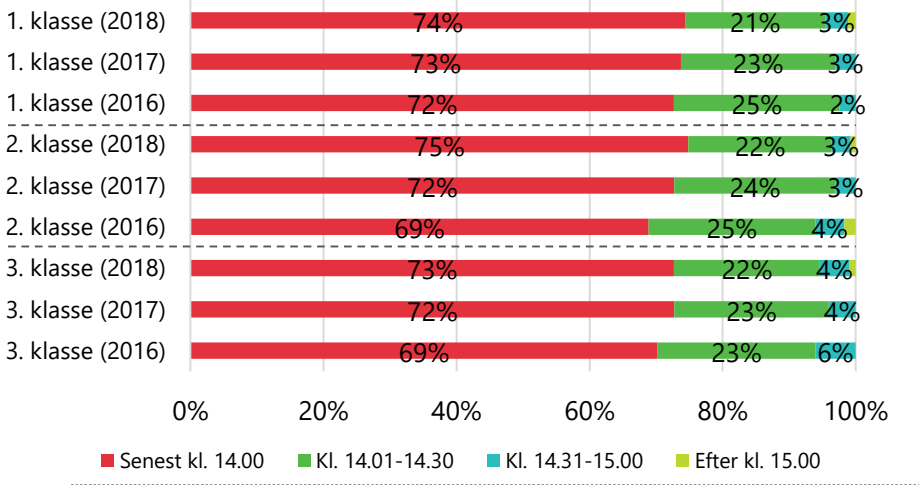

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00?

Tabel 15: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse (2018)	77,0%	2,4%	4,2%	1,7%	2,7%	12,1%	1206
1. klasse (2017)	76,3 %	2,3 %	3,0 %	2,8 %	3,4 %	12,3 %	1015
1. klasse (2016)	75,8 %	2,1 %	3,1 %	3,9 %	3,1 %	12,1 %	1010

Tabel 16: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
2. klasse (2018)	77,8%	2,5%	3,2%	2,1%	2,9%	11,5%	1203
2. klasse (2017)	74,6 %	1,6 %	4,4 %	3,3 %	3,3 %	12,9 %	985
2. klasse (2016)	72,8 %	3,0 %	3,4 %	3,7 %	3,7 %	13,5 %	989

Tabel 17: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
3. klasse (2018)	76,6%	3,4%	3,1%	2,6%	2,7%	11,6%	1294
3. klasse (2017)	75,5 %	3,3 %	3,7 %	3,2 %	2,3 %	12,0 %	1087
3. klasse (2016)	74,5 %	3,4 %	3,5 %	4,9 %	2,5 %	11,2 %	971

HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMTRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

Udvikling fra 2016 til 2018

Andelen af skoler med mindst én klasse på mellemtrinnet, der har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen, er overordnet set faldet fra 2016 til 2018 (Tabel 18). Dykkes der mere ned i tallene, er andelen af klasser på mellemtrinnet, der har undervisning efter kl. 14.30 steget i 2018 for klasser der har 1 til 2 dage med undervisning efter kl.14:30, men er faldet for 3 til 5 dage med undervisning til efter kl. 14:30 (se tabeller på næste side). Når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter, er der også en tendens til, at de skemalagte timer slutter lidt tidligere i 2018 end de gjorde i 2016.

Tabel 18: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
4. klasse	78,3 %	81,2 %	86,7 %
5. klasse	82,1 %	84,2 %	88,8 %
6. klasse	82,1 %	85,4 %	89,4 %

Figur 14: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

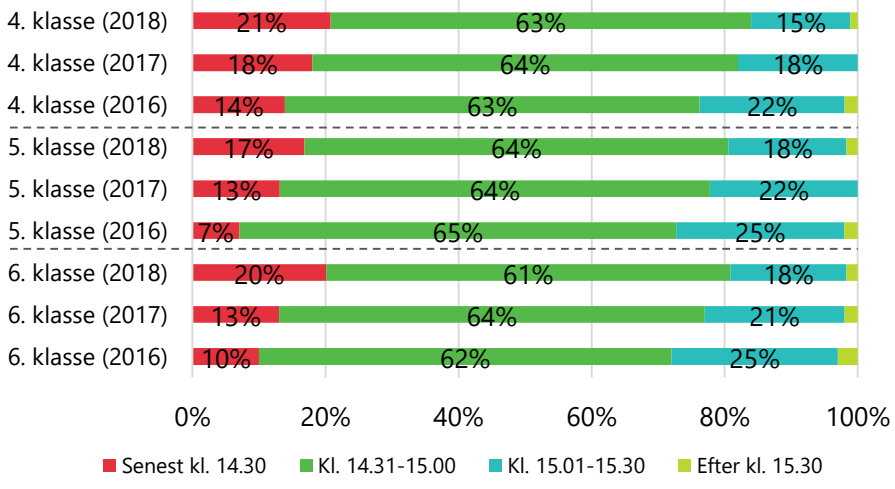

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30?

Tabel 19: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse (2018)	26,8%	18,2%	17,5%	30,9%	4,6%	2,0%	1284
4. klasse (2017)	20,5 %	13,0 %	16,4 %	36,7 %	10,1 %	3,3 %	1029
4. klasse (2016)	21,9 %	11,3 %	14,6 %	40,0 %	8,9 %	3,3 %	1026

Tabel 20: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
5. klasse (2018)	20,2%	17,4%	19,4%	33,4%	7,4%	2,2%	1201
5. klasse (2017)	16,7 %	16,0 %	19,3 %	36,8 %	7,7 %	3,5 %	1024
5. klasse (2016)	14,5 %	8,8 %	16,5 %	42,3 %	12,5 %	5,4 %	951

Tabel 21: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
6. klasse (2018)	27,3%	15,6%	18,8%	31,7%	5,2%	1,5%	1344
6. klasse (2017)	17,5 %	14,5 %	16,3 %	41,0 %	8,5 %	2,2 %	1049
6. klasse (2016)	16,1 %	8,3 %	16,4 %	42,3 %	13,5 %	3,4 %	959

HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

Udvikling fra 2016 til 2018

Andelen af skoler, hvor mindst én klasse i udskolingen har undervisning efter kl. 15 mindst én dag om ugen i uge 35, er 5-7 procentpoint lavere i 2018 end i 2016 (se Tabel 22). Sammenligner man andelen af klasser, der har undervisning efter kl. 15 fire eller fem dage om ugen 35 i 2018 med sidste år, er andelen ligeledes blevet mindre på især 7. og 8. klassetrin (se tabeller på næste side). Der er dog tale om et mindre fald på mellem 2 til 4 procentpoint fra 2017 til 2018. Til gengæld ses stigning i andelen af klasser, der har tre dage med undervisning til efter kl. 15. Figur 15 herunder viser desuden, at en lidt større andel af skolerne ikke har skemalagte timer efter kl. 15 sammenlignet med de foregående år.

Tabel 22: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
7. klasse	48,0 %	49,1 %	55,3 %
8. klasse	47,8 %	48,4 %	53,2 %
9. klasse	47,5 %	47,8 %	53,9 %

Figur 15: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

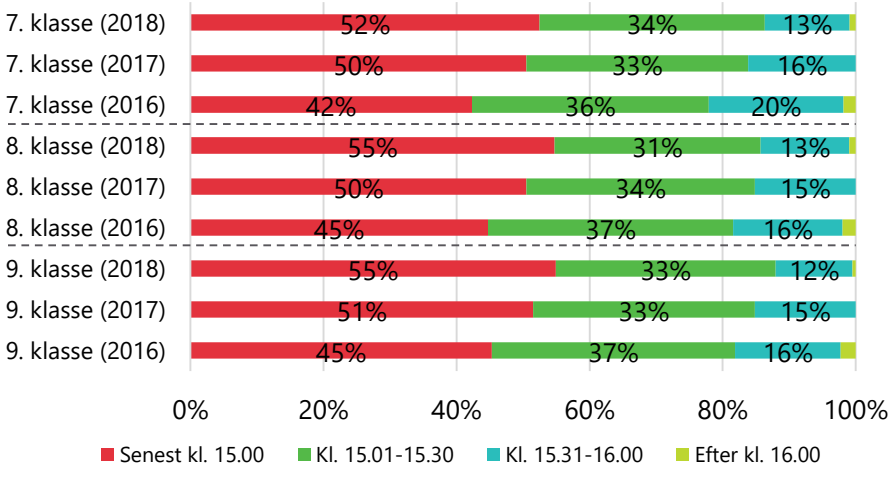

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 23: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse (2018)	54,0%	10,5%	11,7%	14,2%	4,3%	5,3%	1145
7. klasse (2017)	49,7 %	11,4 %	11,5 %	11,0 %	8,7 %	7,6 %	976
7. klasse (2016)	46,8 %	9,6 %	12,8 %	12,8 %	8,8 %	9,2 %	901

Tabel 24: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
8. klasse (2018)	56,4%	10,2%	12,2%	10,7%	6,3%	4,3%	1104
8. klasse (2017)	52,0 %	8,8 %	13,0 %	8,8 %	9,1 %	8,2 %	953
8. klasse (2016)	50,1 %	11,8 %	9,7 %	11,7 %	11,2 %	5,6 %	835

Tabel 25: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
9. klasse (2018)	58,1%	8,1%	9,0%	12,8%	6,2%	5,8%	1118
9. klasse (2017)	52,6 %	11,3 %	9,8 %	12,6 %	6,1 %	7,6 %	886
9. klasse (2016)	51,5 %	10,6 %	12,0 %	11,0 %	8,4 %	6,5 %	837

6 SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMA

SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMAER

Jf. folkeskolelovens §45 stk. 4 fra foråret 2017 forelægger skolens leder det kommende års skemaer for skolebestyrelsen med henblik på, at skolebestyrelsen kan afgive en udtalelse herom.

8 ud af 10 af skolerne siger, at skolebestyrelsen har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for 2018, mens 18 % angiver, at skolebestyrelsen "slet ikke" har været inddraget. Samtidig vurderer hver fjerde, at skolebestyrelsen i stort eller meget stort omfang har været inddraget i skoleskemaernes udformning.

Af de skoler, der siger, at skolebestyrelsen indgår i udformningen af skoleskemaerne, svarer 28 %, at inddragelsen af skolebestyrelsen i mindre grad, i stort omfang eller i meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemaerne. 8 % af skolerne svarer, at inddragelsen i stort eller meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemalægningen. Andelene afviger kun meget lidt fra andelene i 2017.

Figur 16. I hvilket omfang har skolebestyrelsen været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for dette skoleår?

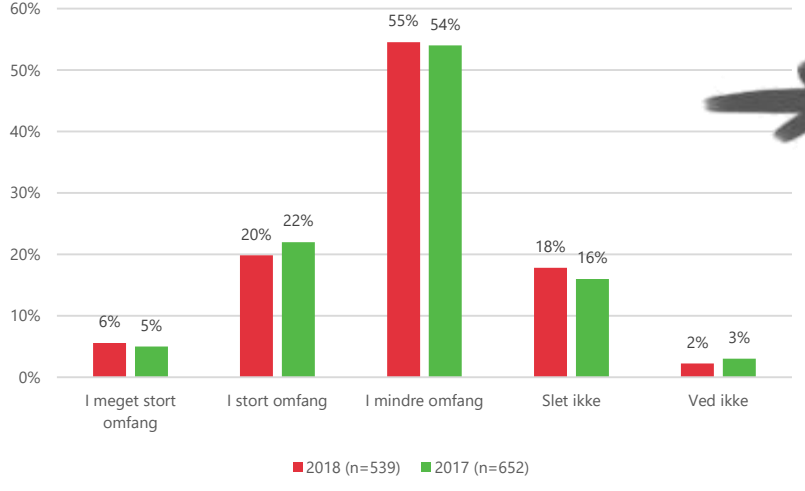

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017-2018.

Figur 17. I hvilket omfang har inddragelsen af skolebestyrelsen i udformningen af skoleskemaerne i dette skoleår givet anledning til ændringer i skemaerne?

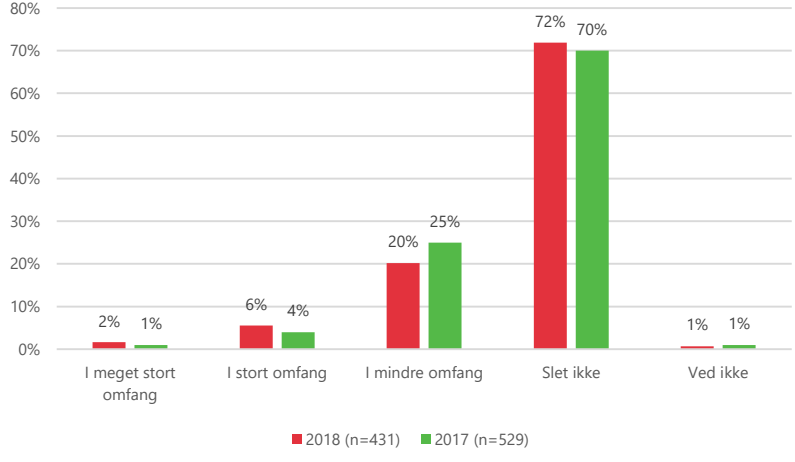

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017-2018. Figur 17 er baseret på respondenter, der har svaret – I meget stort omfang, I stort omfang eller I mindre omfang i figur 16.

7 ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16 B

BENYTTER SKOLEN § 16 B - OG HVIS IKKE HVORFOR?

48 % af skolerne benytter muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde i indeværende skoleår. Dette udgør en stigning på omtrent 5 pct. point i forhold til sidste skoleår. Det estimeres, at omtrent 136.000 elever er omfattet af § 16 b, hvilket er en stigning på cirka 15.000 siden sidste år.

Af de skoler der svarer, at de ikke har benyttet sig af muligheden i § 16 b i 2018, tilkendegiver knap hver tiende, at de har fået afslag fra kommunalbestyrelsen, forvaltningen eller skolebestyrelsen herpå. Dette er et lille fald siden foregående skoleår. Hver fjerde skole siger, at det ikke har været relevant for skolen at benytte § 16 b.

Figur 18. Har skolen benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indeværende skoleår 2017/18?

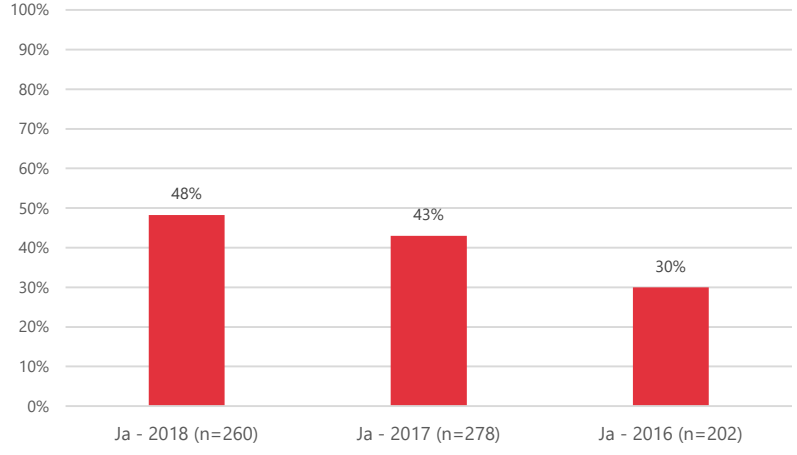

Figur 19. Hvad er årsagen til at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde?

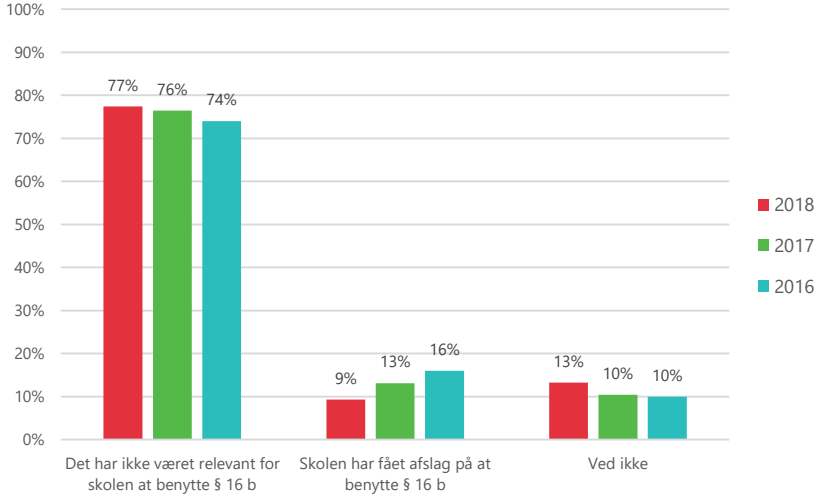

Note: Se side 69 for beskrivelse af udregningsmetode for elev- og klassetal på landsplan.

ER DER EN SAMMENHÆNG MELLEM ANVENDELSEN AF § 16 B OG UDVIKLINGEN I SKOLEDAGENS LÆNGDE?

Tabellen til højre viser ændringen i andelen af skoler, som har undervisning efter kl. 14.00 (indskoling), 14.30 (mellemtrin) og 15.00 (udskoling) fra 2017 til 2018 opdelt på, om skolen anvender § 16 b. Tabellen siger altså noget om, hvorvidt skoledagens længde på de enkelte klassetrin har ændret sig siden sidste år baseret på, om skolen har brugt § 16 b.

I indskolingen ses et lille fald i andelen, som har undervisning efter kl. 14 for både skoler, som benytter sig af § 16 b, og skoler som ikke gør.

På mellemtrinnet er der en tendens til, at skoledagen er blevet lidt kortere for 4. klasse og 6. klasse på skoler, som har brugt § 16 b, mens der er en modsatrettet tendens for skoler, som ikke har anvendt § 16 b.

Omvendt er stigningen i andelen af klasser i udskolingen, der har undervisning efter kl. 15, og som anvender § 16 b steget, sammenlignet med skoler som ikke anvender § 16 b.

Tabel 26: Udviklingen i skoledagens længde fra 2017 til 2018 (udvikling i procentdelen af skolerne)

	Klassetrin	Skoler, der har anvendt §16 b	Skoler, der ikke har anvendt §16 b	Antal skoler (2018/2017)
Skoler med undervisning efter 14.00	1. Klasse	-1%	-3%	534 / 641
	2. Klasse	-2%	-2%	534 / 640
	3. Klasse	-2%	-3%	535 / 641
Skoler med undervisning efter 14.30	4. Klasse	-1%	1%	533 / 638
	5. Klasse	1%	1%	530 / 640
	6. Klasse	-2%	1%	527 / 639
Skoler med undervisning efter 15.00	7. Klasse	4%	1%	418 / 504
	8. Klasse	5%	2%	415 / 502
	9. Klasse	5%	2%	414 / 500

Note: Tabellen er kun baseret på skoler, som har besvaret spørgsmålet om brugen af § 16 b.

HVILKE KLASSETRIN HAR FÅET AFKORTET SKOLEDAGEN?

Blandt de skoler, der har fået afkortet skoledagens længde ved hjælp af § 16 b, er der en tendens til, at det særligt er på mellemtrinnet og i udskolingen, at klasserne får afkortet skoledagen. Sammenholdt med 2017 ses der også, at udskolingen benytter sig i mindre grad af § 16 b, hvor der er et fald på ca. 2,5% siden 2017 på kryds af klasserne i udskolingen.

Andelen, som benytter § 16 b til, at afkorte skoledagens længde varierer mellem indskoling, mellemtrin og udskoling, men er stort set ens indenfor klassetrinene. Dette betyder, at når skolerne vælger at afkorte skoledagens længde med § 16 b, så er der en tendens til, at det er for en eller flere klasser på alle tre klassetrin inden for indskoling, mellemtrin eller udskoling.

Figur 20. Har mindst én klasse på det pågældende klassetrin fået afkortet skoledagens længde ved hjælp af §16 b?
(procentdel af skolerne, der afkorter skoledagen for mindst én klasse)

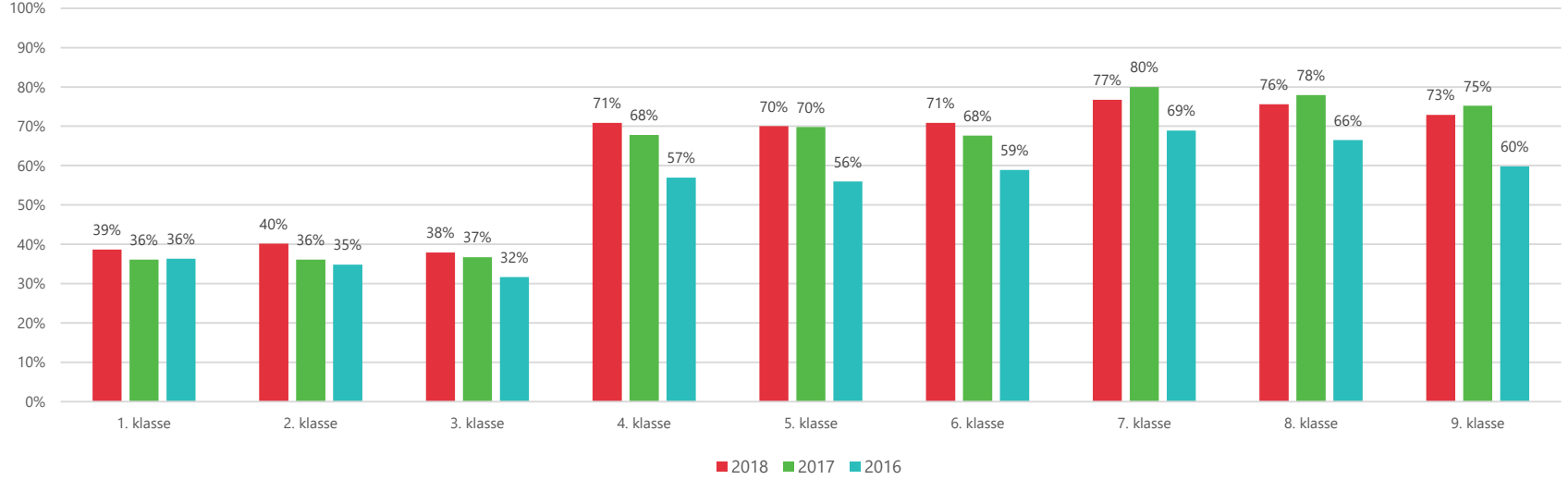

HVOR MEGET ER DEN UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING AFKORTET?

35 % af de skoler, der benytter § 16 b, har reduceret den understøttende undervisning med under 20 %, mens knap hver fjerde har afkortet den understøttende undervisning med 20-39 %.

Kun ganske få skoler har fjernet størstedelen af den understøttende undervisning ved brug af § 16 b, men der findes dog en lille stigning sammenlignet med forrige år.

Figur 21. Hvor meget har de klasser, der anvender § 16 b i indeværende skoleår 2017/2018, i gennemsnit per uge afkortet den understøttende undervisning?

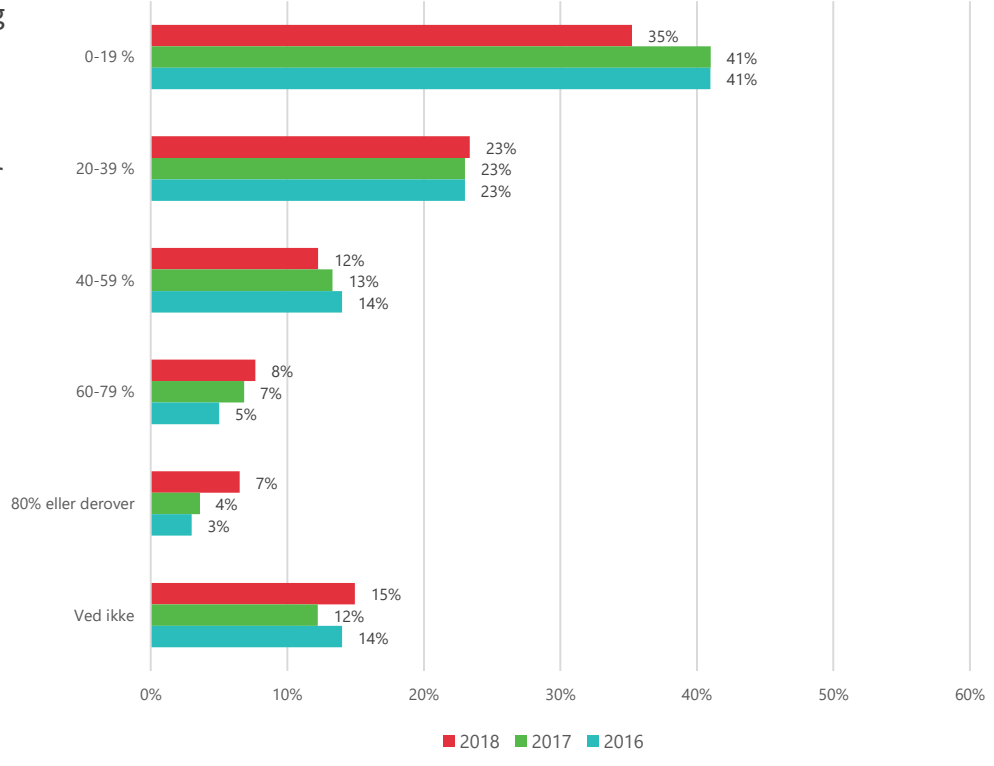

HVEM HAR GODKENDT ANVENDELSEN AF § 16 B?

I både 2017 og 2018 tilkendegiver ca. en tredjedel af de skoler, som benytter sig af § 16 b, at det er kommunalbestyrelsen, der har godkendt anvendelsen af denne. Hyppigere er det dog, at kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til at godkende brug af § 16 b til anden side (65 %). Heraf er det oftest den enkelte skoleleder eller skolebestyrelsen, som kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til. Der ses en faldende tendens, hvorved den enkelte skolebestyrelse får større ansvar for anvendelsen af § 16 b (32 %), mens skolelederen i færre tilfælde får ansvaret for brugen af § 16 b (31 %).

Figur 22. Hvem har godkendt anvendelsen af §16 b til at afkorte skoledagens længde?

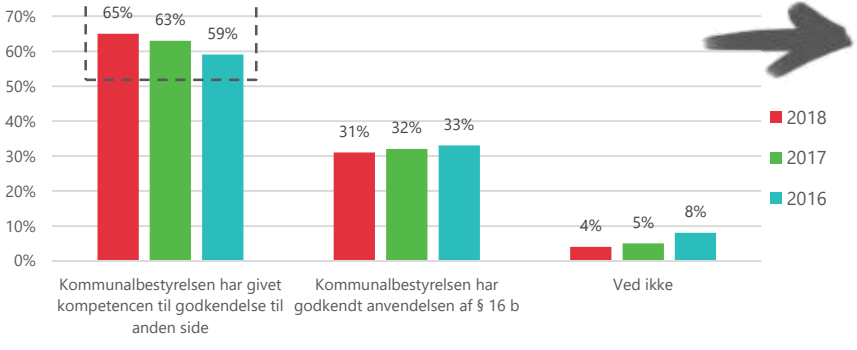

Figur 23. Hvem har kommunalbestyrelsen givet kompetencen til at godkende anvendelsen af § 16 b til?

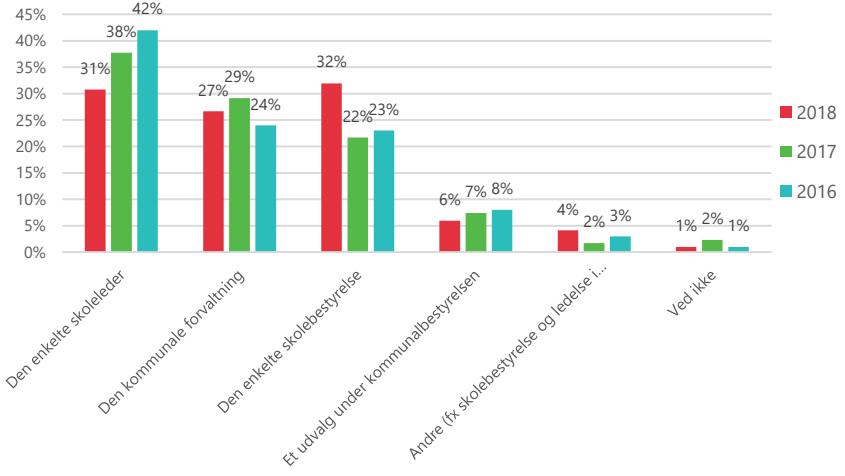

Note: Figur 23 er baseret på respondenter, der har svaret – Kommunalbestyrelsen har givet kompetencen til godkendelse til anden side i figur 22.

FORMÅL MED AT ANVENDE § 16 B

7 ud af 10 af skolerne som benytter sig af § 16 b i 2018 angiver, at de gør det for at understøtte elevernes faglige udvikling ved yderligere differentieret undervisning. Næsten 6 ud af 10 siger, at de anvender paragraffen for at understøtte elevernes generelle faglige udvikling eller for at sikre klassens trivsel.

Samtidig tilkendegiver godt 40 % af skolerne, at brugen af paragraffen giver skolerne mulighed for at løse specifikke problemstillinger, som fx mobning, fordi de kan have flere voksne i klassen.

På tværs af skoleårene ses mange af de samme tendenser. Der er dog et fald på 8% i begrundelsen "understøtte elevernes generelle faglige udvikling" fra 2016 til 2018.

Figur 24. Hvad er formålet med at anvende § 16 b til at afkorte skoledagens længde? (mulighed for flere svar)

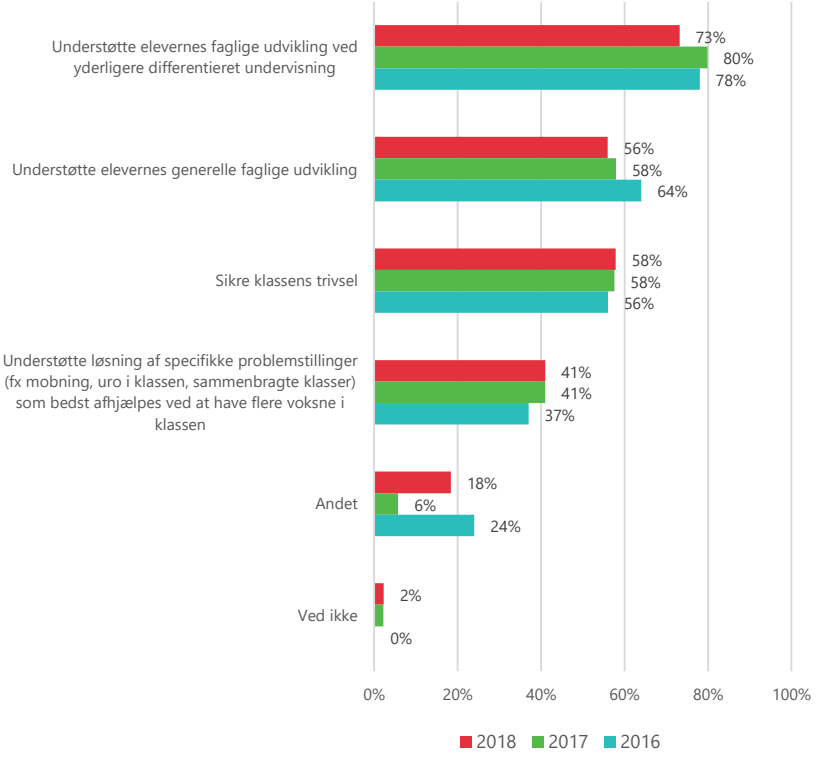

PERSONALE DER ANVENDES VED FLERE VOKSNE I KLASSEN

FIGUR 25 OG 26. HVILKE PERSONALEGRUPPER ANVENDES VED BEMANDING AF FLERE VOKSNE I KLASSEN, NÅR DER ER SKET EN AFKORTNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE PÅ BAGGRUND AF § 16 B?

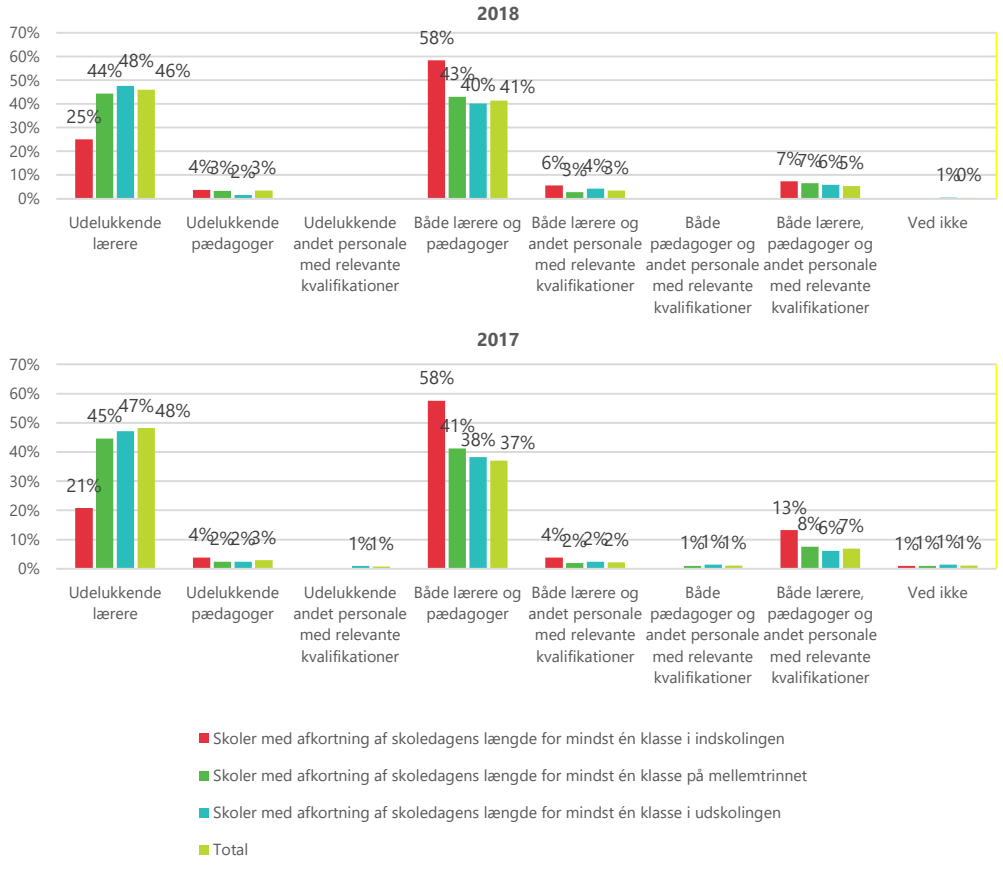

Langt størstedelen (mere end 9 ud af 10) af skolerne, som benytter sig af § 16 b, siger, at der indgår lærere blandt de personalegrupper, der anvendes ved bemanding af flere voksne i klassen som følge af § 16 b. Dette gør sig gældende i både 2017 og 2018.

Af de adspurgte skoler i 2018 angiver knap halvdelen, at de udelukkende benytter lærere, hvilket særligt gør sig gældende for skoler på mellemtrin og i udskoling. For indskoling ses der en stigende tendens (fra 21 % i 2017 til 25% i 2018), hvor lærere udelukkende bliver benyttet i lidt højere grad.

De primære personalegrupper som benyttes, når der er en afkortning af skoledagens længde for indskolingen, er fortsat en kombination af lærer og pædagoger. Sammenlignet med 2017 er der ikke sket nogle større ændringer i denne fordeling.

Note: Den samme skole kan indgå for både indskoling, mellemtrin og udskoling i figuren til venstre.

8 IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Beslutning og varetagelse

Størstedelen af skolerne (58 %) siger, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen. Tilsvarende tilkendegiver godt hver femte skole, at det primært er ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen. Sammenlignet med 2017, er der ikke nogen væsentlige forskelle.

Figur 27. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglig fordybelse på skolen for dette skoleår?

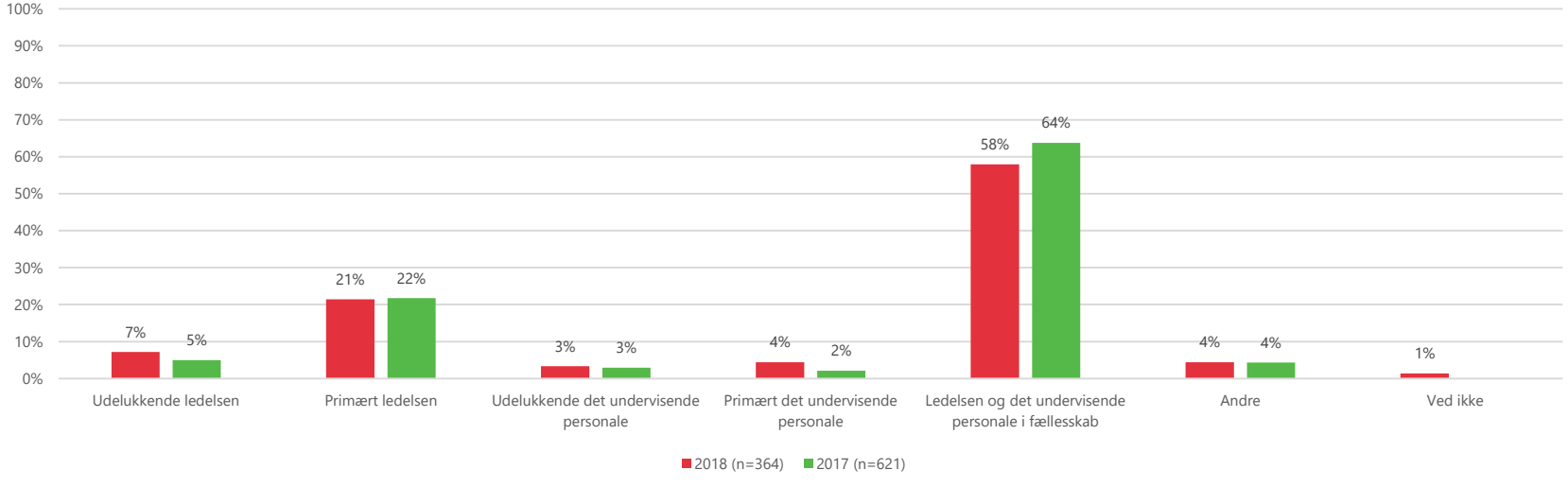

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Beslutning og varetagelse

Størstedelen af skolerne udtrykker, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse udelukkende varetages af lærere på henholdsvis mellemtrinnet (47 %) og i udskolingen (74 %). For indskolingen svarer størstedelen af skolerne (49 %), at lektiehjælpen og den faglige fordybelse varetages af lærere og pædagoger i fællesskab. Det er samme tendens som i 2017.

Figur 28a. Hvem varetager lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen i uge 35 - 2018?

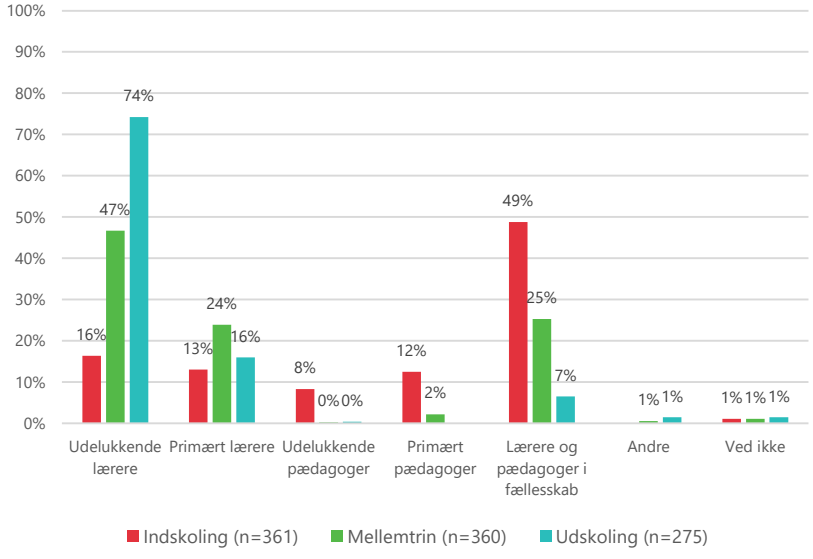

Figur 28b. Hvem varetager lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen i uge 35 - 2017?

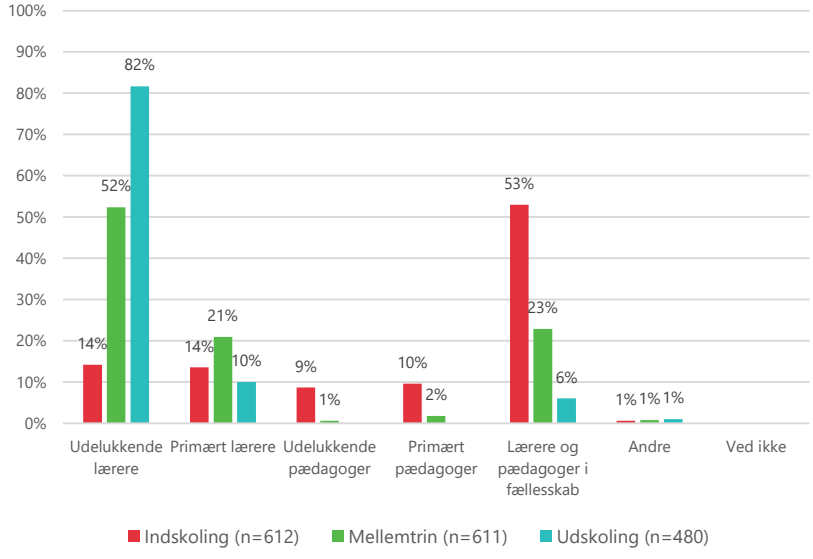

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Placering på skoleskemaet

Knap 4 ud af 10 af skolerne angiver, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse skemamæssigt er placeret som en integreret del af fagundervisningen i indskoling, mellemtrin såvel som udskolingen. Lidt over halvdelen svarer, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse er et selvstændigt element fx som lektiecafé. Sammenlignet er 2017 afviger andelene fundet i 2018 kun lidt.

Figur 29a. Hvordan er lektiehjælpen og den faglige fordybelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2018.

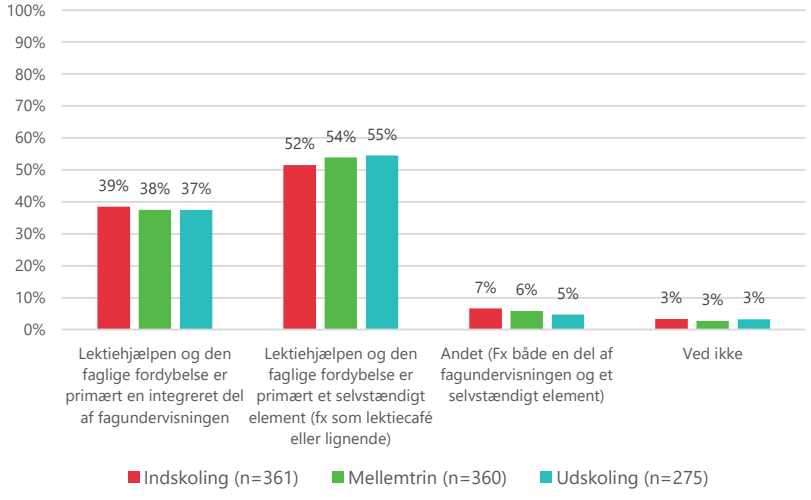

Figur 29b. Hvordan er lektiehjælpen og den faglige fordybelse placeret skemamæssigt i uge 35? – 2017.

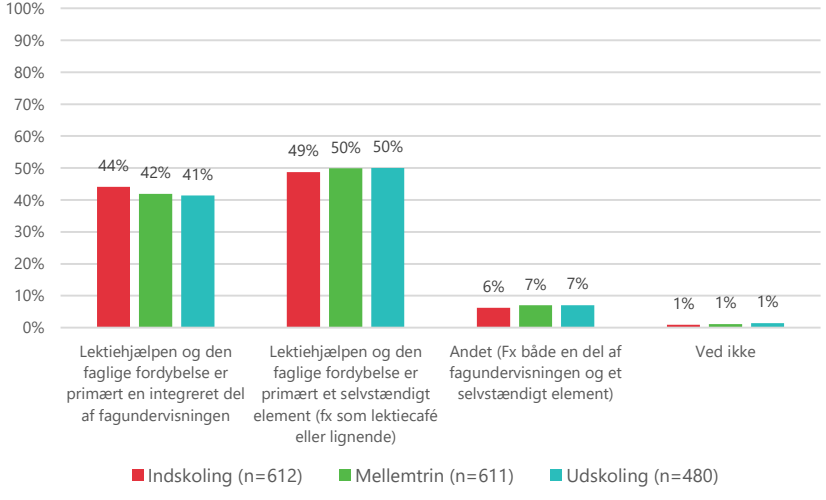

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne placerer lektiehjælp og faglig fordybelse tidligt på eftermiddagen, uanset klassetrin (bemærk, at det er muligt at give flere svar). Der er større spredning mellem klassetrinene sent på eftermiddagen, hvor lektiehjælpen og den faglige fordybelsen sjældnere placeres sent om eftermiddagen for klasserne i indskolingen end for de øvrige klassetrin. Den primære forskel mellem 2018 og 2017 er, at færre timer med lektiehjælp og faglig fordybelse finder sted mellem kl. 08 og 10 om morgenen.

Figur 30a. Hvornår på dagen placeres lektiehjælpen og den faglige fordybelse i uge 35? (mulighed for flere svar) – 2018.

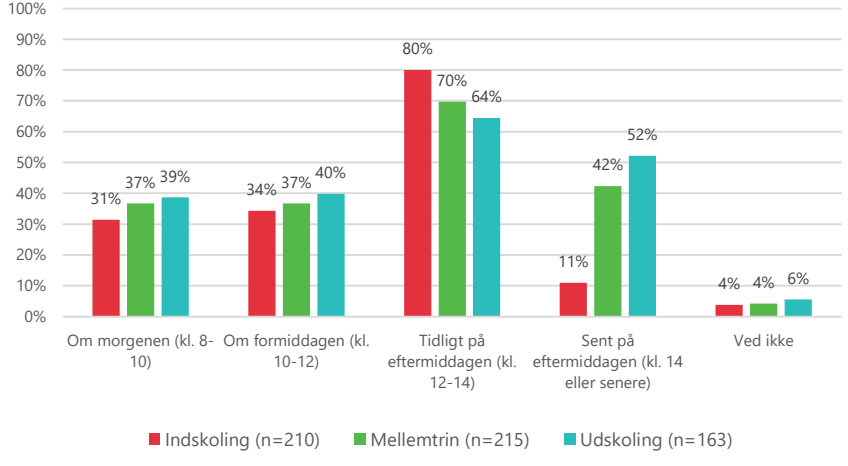

Figur 30b. Hvornår på dagen placeres lektiehjælpen og den faglige fordybelse i uge 35? (mulighed for flere svar) – 2017.

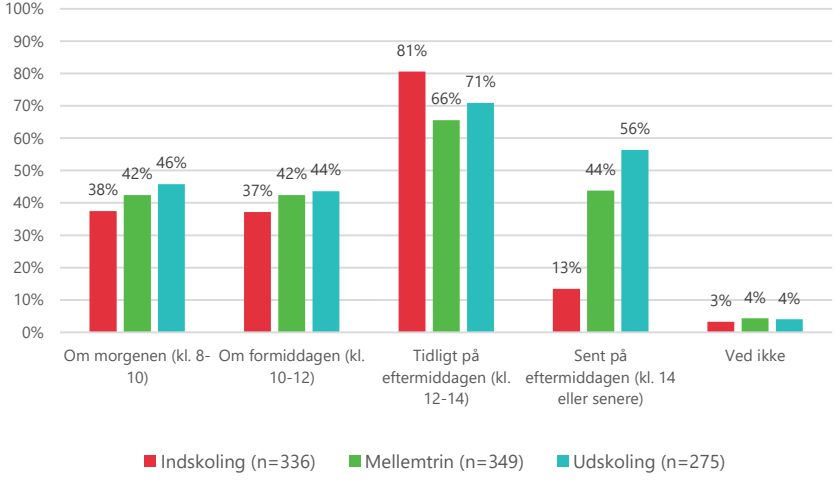

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Antal skemalagte timer

De fleste skoler har for 2018 angivet, at de i gennemsnit har skemalagt 2-3 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse. For eleverne i indskoling og mellemtrin oplyser cirka 40 % af skolerne, at der i gennemsnit er skemalagt 2 timer i løbet af uge 35. For udskolingen svarer 45% af skolerne, at der for eleverne her er skemalagt 2 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse.

Generelt har relativt få skoler svaret, at eleverne i gennemsnit har under 2 timer eller over 4 timers skemalagt lektiehjælp og faglig fordybelse. Sammenlignet med 2017 er der ikke substantielle ændringer.

Figur 31a. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til lektiehjælp og faglig fordybelse i løbet af uge 35? – 2018.

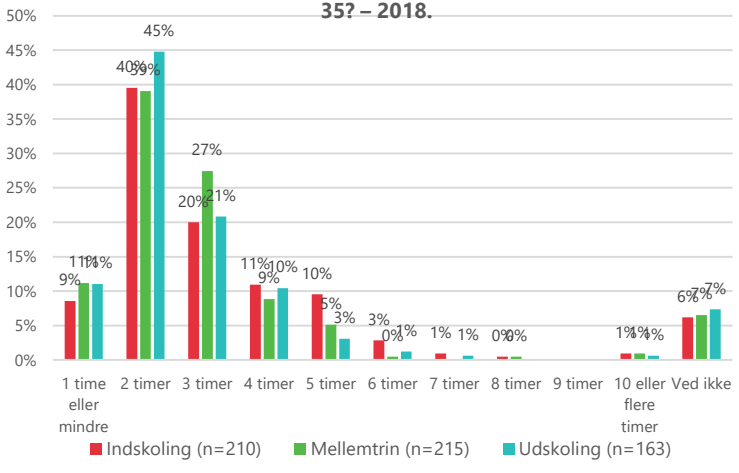

Figur 31b. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til lektiehjælp og faglig fordybelse i løbet af uge 35? – 2017.

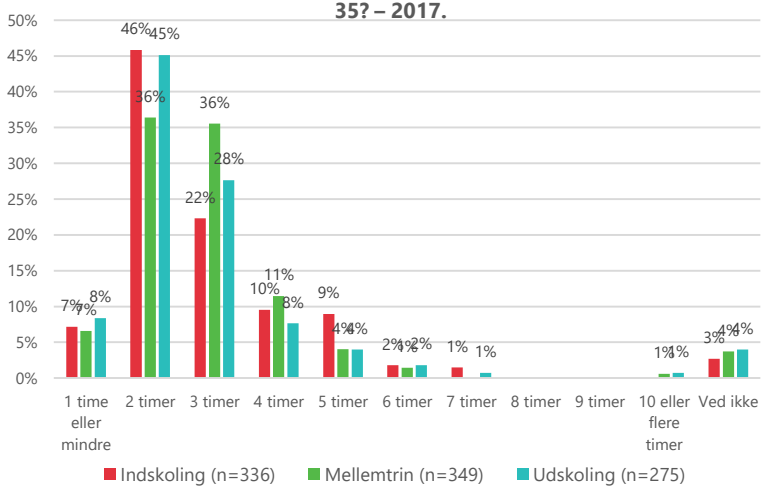

Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Udbredelsen af lektiefri skoler og klassetrin

Kun få skoler tilkendegiver, at de er helt lektiefri (ca. hver tiende). Tilsvarende siger godt 40 % af skolerne enten, at eleverne får lektier for, som skal løses hjemme eller at nogle klasser/årgange er lektiefri, mens andre får lektier for, som skal løses hjemme.

Andelen af skoler, der angiver, at de forskellige klassetrin er lektiefrie, aftager i takt med at klassetrinene stiger, gående fra 1. klasse (40 %) til 9. klasse (1 %). Særligt sker der et skifte mellem indskoling, mellemtrin og udskoling.

Figur 32. Er skolen ''lektiefri'' eller får eleverne lektier for, som skal løses hjemme i løbet af uge 35?

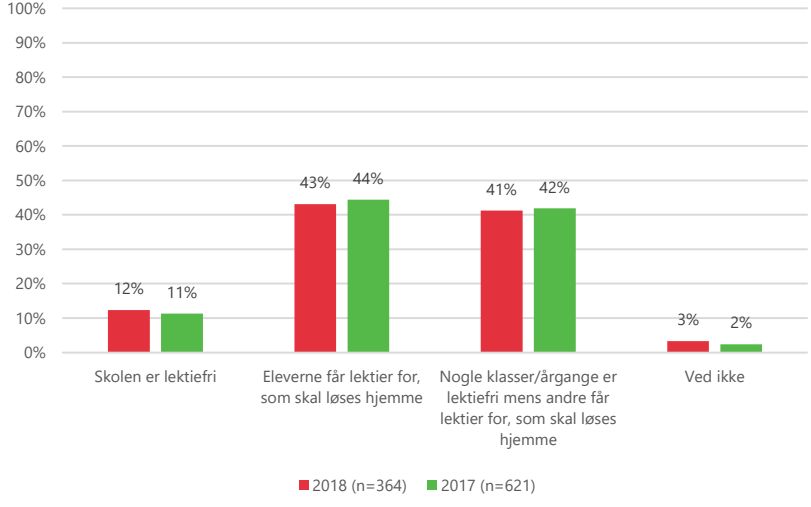

Figur 33. Hvilke klassetrin på skolen er lektiefri i uge 35?
(mulighed for flere svar)

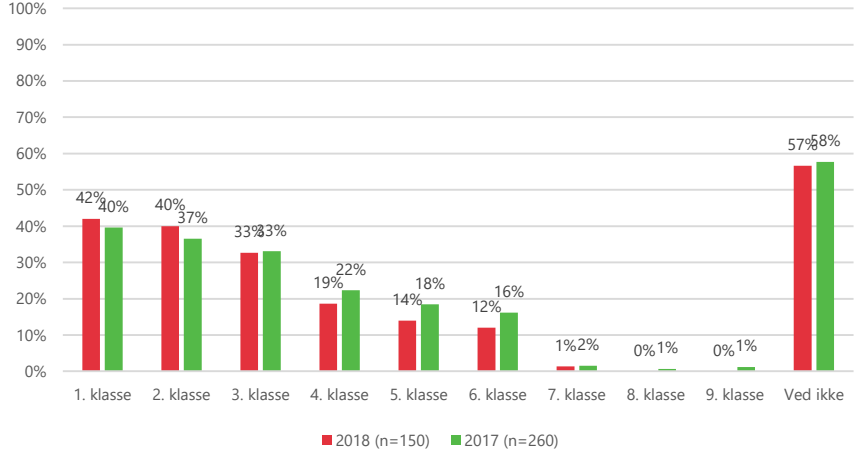

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Beslutning og varetagelse

Godt halvdelen af skolerne udtrykker, at den skemamæssige placering af den understøttende undervisning er besluttet af ledelsen og det undervisende personale i fællesskab. Tilsvarende siger ca. en fjerdedel, at det primært er ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen i indeværende skoleår. Andelene ligner i meget høj grad andelene fra 2017.

Figur 34. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen for dette skoleår?

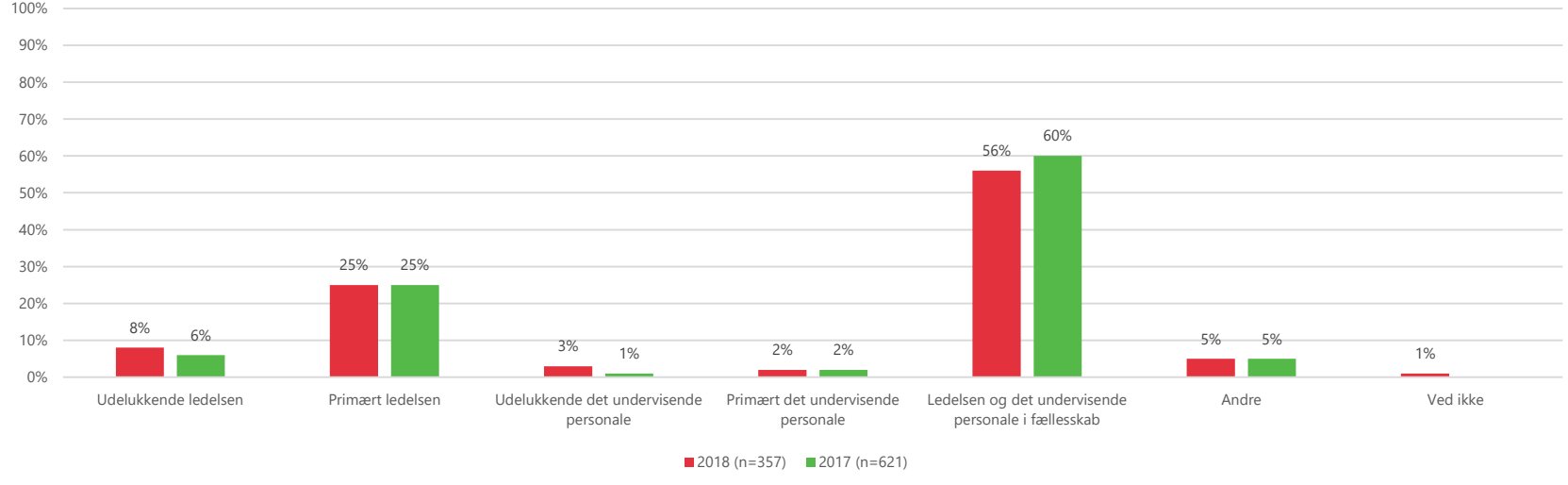

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Beslutning og varetagelse

7 ud af 10 af skolerne siger, at den understøttende undervisning i udskolingen udelukkende varetages af lærere, mens størstedelen af den understøttende undervisning på mellemtrinnet enten varetages af lærere og pædagoger i fællesskab (38 %) eller udelukkende af lærere (35 %). I indskolingen varetages over halvdelen (58%) af den understøttende undervisning af lærere og pædagoger i fællesskab.

Andelene har ikke ændret sig specielt meget siden 2017. Også dengang var de ren klar tendens til, der i indskolingen blev brugt pædagoger og lærere eller udelukkende pædagoger, mens der i udskolingen i høj grad blev brugt lærere i den understøttende undervisning.

Figur 35a. Hvem varetager den understøttende undervisning på skolen i uge 35? - 2018

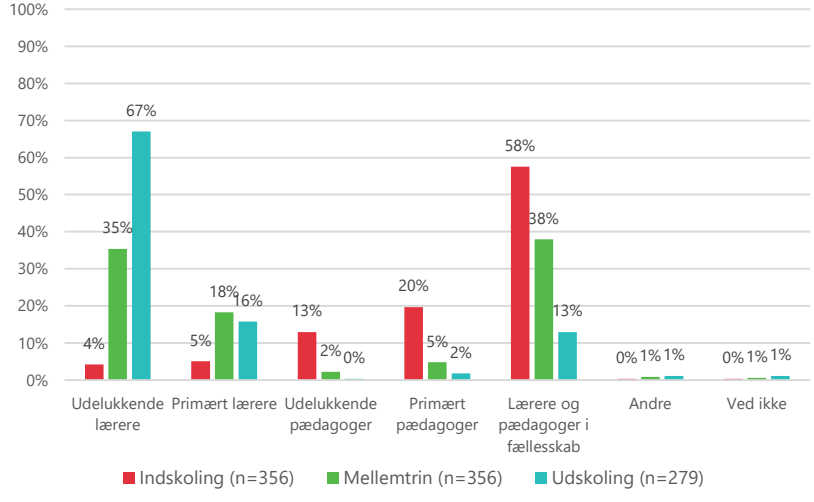

Figur 35b. Hvem varetager den understøttende undervisning på skolen i uge 35? - 2017

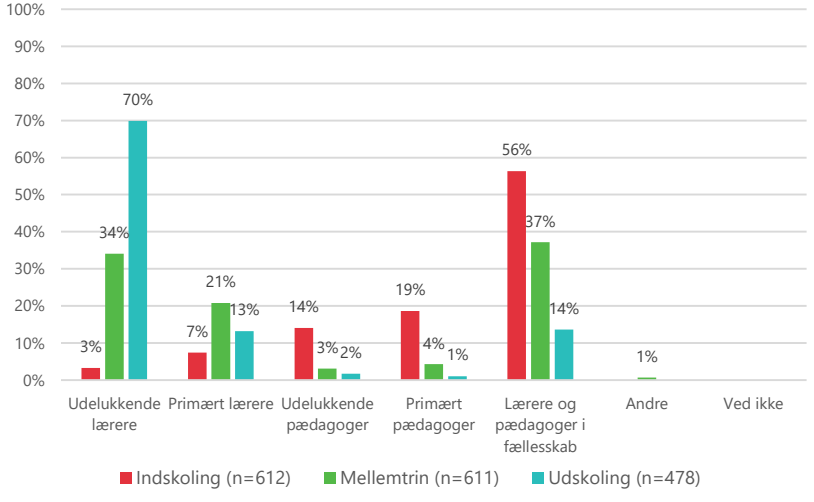

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Placering på skoleskemaet

Procentandelen af skoler der placerer den understøttende undervisning, som en integreret del af fagundervisningen, stiger gradvist fra indskoling til udskoling. Samtidig angiver 61% af indskolings skolerne, at den understøttende undervisning primært er et selvstændigt element, mens 53 % og 46 % angiver, at det primært er et selvstændigt element for henholdsvis mellemtrinet og udskolingen.

Sammenlignet med 2017 er der en tendens til, at den understøttende undervisning i lidt lavere grad er en integreret del af fagundervisningen, for alle tre trin, og i større grad et selvstændigt element.

Figur 36a. Hvordan er den understøttende undervisning placeret skemamæssigt i uge 35 - 2018

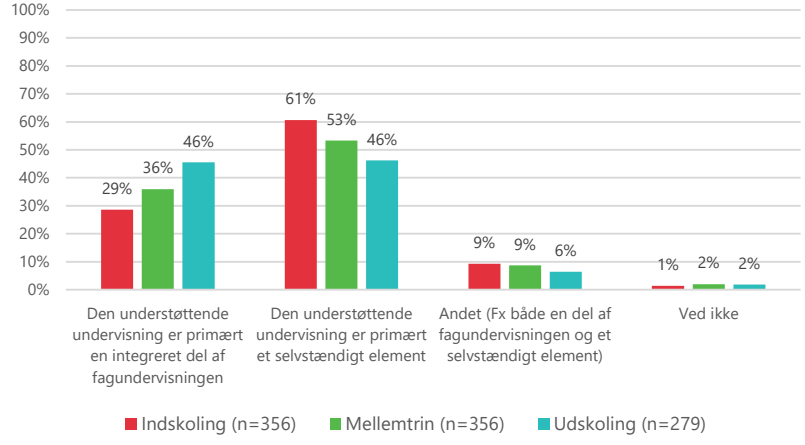

Figur 36b. Hvordan er den understøttende undervisning placeret skemamæssigt i uge 35 - 2017

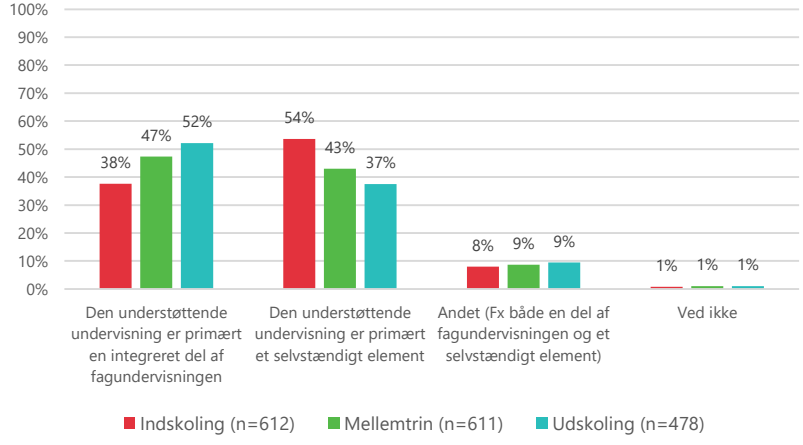

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne angiver, at den understøttende undervisning primært placeres tidligt på eftermiddagen, men halvdelen af skolerne oplyser også, at den understøttende undervisning placeres enten om morgenen eller om formiddagen. Næsten halvdelen skolerne placerer den understøttende undervisning sent på eftermiddagen for udskolingen.

For mellemtrin og indskoling er andelen lavere med henholdsvis 35% og 14%, der placerer den understøttende undervisning efter kl. 14.

Der er generelt kun meget små forskelle i fordelingen af tidspunktet for den understøttende undervisning i 2018 sammenlignet med 2017.

Figur 37a. Hvornår på dagen placeres den understøttende undervisning i uge 35? - 2018
(mulighed for flere svar)

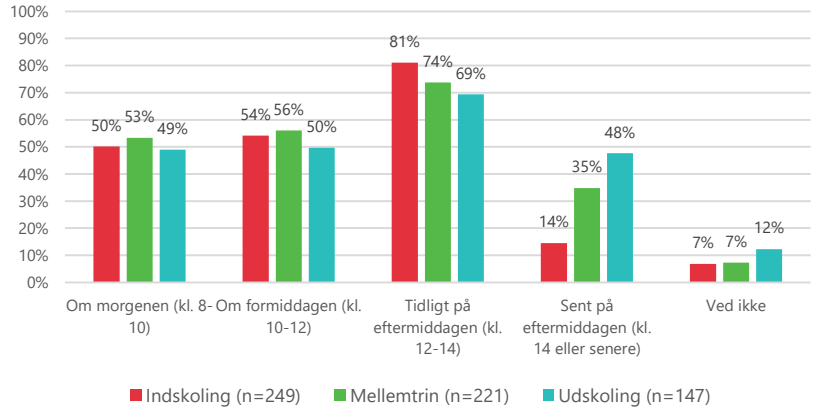

Figur 37b. Hvornår på dagen placeres den understøttende undervisning i uge 35? - 2017
(mulighed for flere svar)

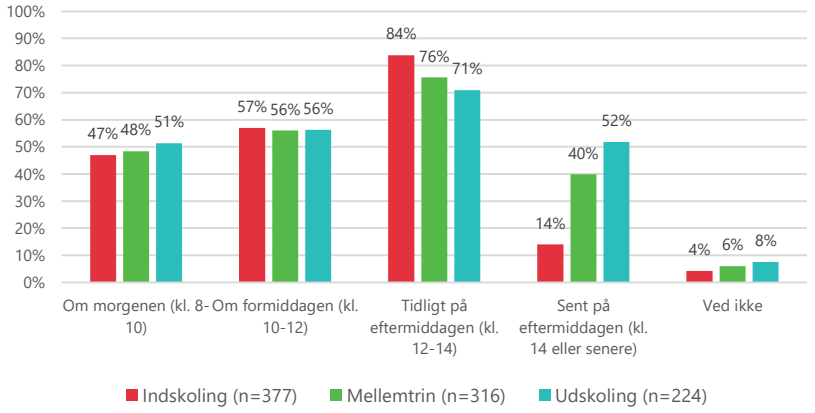

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Antal skemalagte timer

Hovedparten af skolerne siger, at de i gennemsnit har skemalagt 2-4 timer til understøttende undervisning i uge 35 på de forskellige klassetrin.

Det er særligt klasser på mellemtrinnet og i udskolingen, der har planlagt 2-4 timers understøttende undervisning i uge 35, mens der er en tendens til, at der er lidt mere skemalagt understøttende undervisning i indskolingen.

Figur 38a. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til understøttende undervisning i løbet af uge 35? - 2018

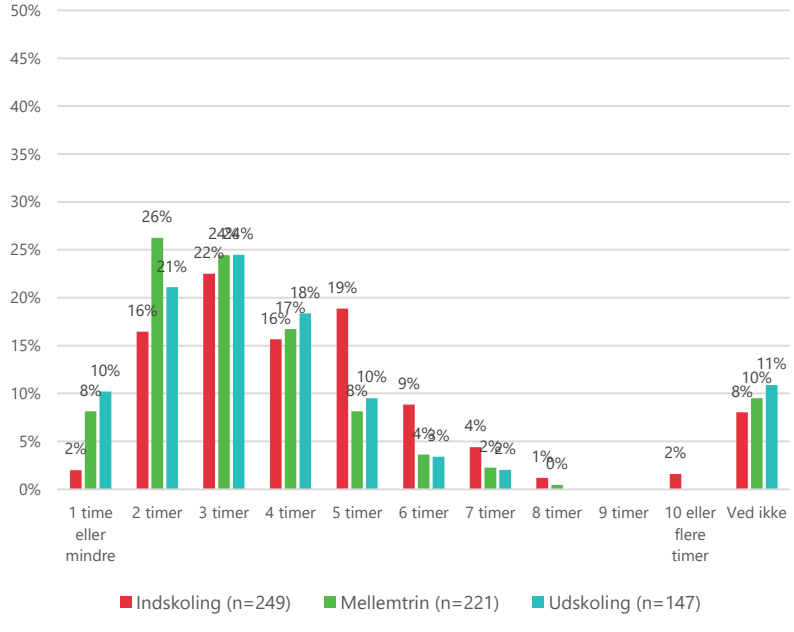

Figur 38b. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til understøttende undervisning i løbet af uge 35? - 2017

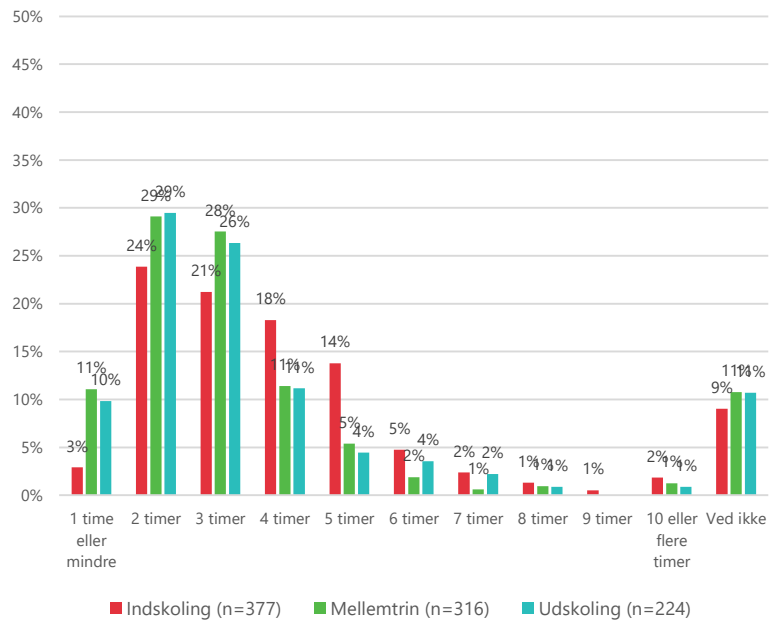

Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer

MOTION OG BEVÆGELSE

Beslutning og varetagelse

Over halvdelen af skolerne har angivet, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af motion og bevægelse på skolen. Det er stort set samme fordeling, som blev fundet i 2017.

Figur 39. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen for dette skoleår?

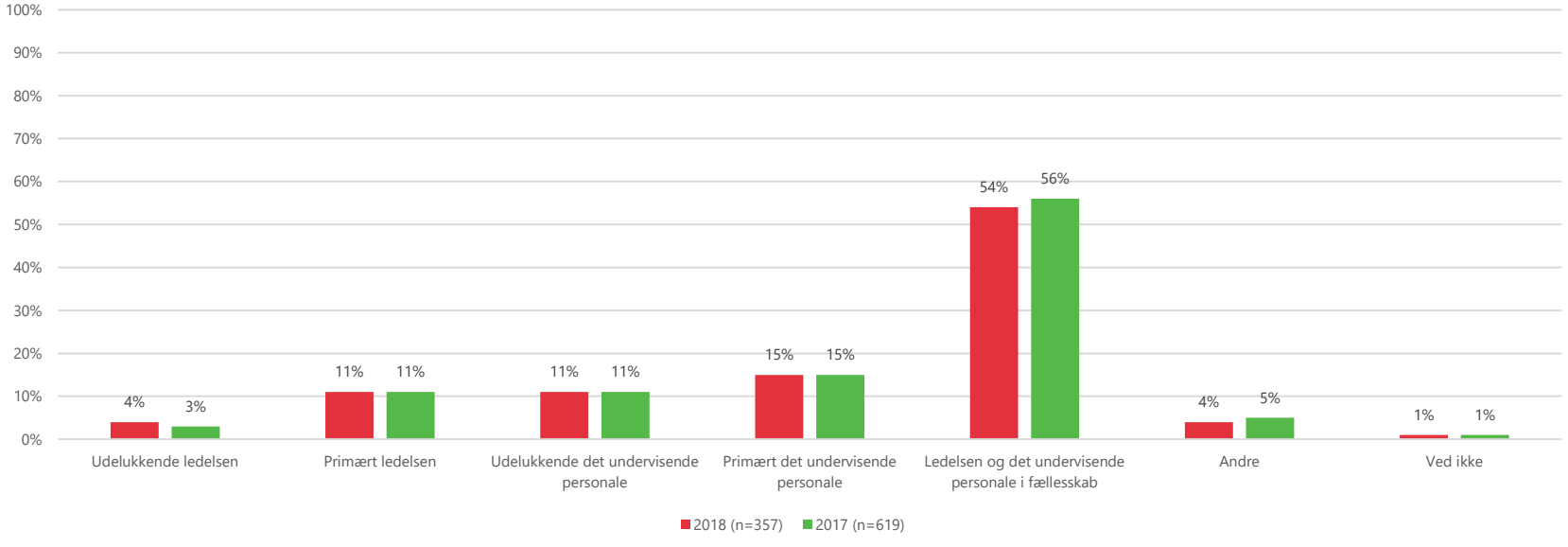

MOTION OG BEVÆGELSE

Beslutning og varetagelse

Lærere og pædagoger varetager i fællesskab motion og bevægelse i indskolingen på tre ud af fire skoler. Med hensyn til udskolingen angiver 62 % af skolerne, at det udelukkende er lærere, der varetager motion og bevægelse på skolen. Mellemtrinet er mindre entydigt, og 44 % siger, at lærer og pædagoger varetager undervisningen i fællesskab, mens 30 % siger, at motion og bevægelse udelukkende varetages af lærere. Fordelingerne er meget lig fordelingerne fra 2017, og afvigelserne mellem 2018 og 2017 er meget små.

Figur 40a. Hvem varetager motion og bevægelse på skolen i uge 35? – 2018

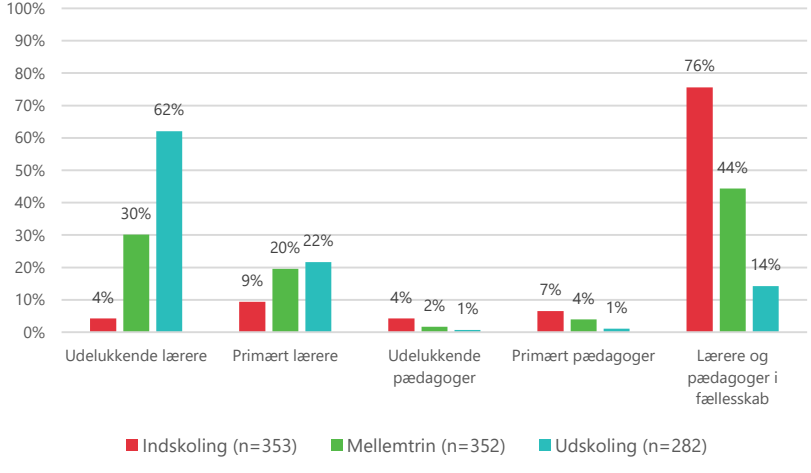

Figur 40b. Hvem varetager motion og bevægelse på skolen i uge 35? - 2017

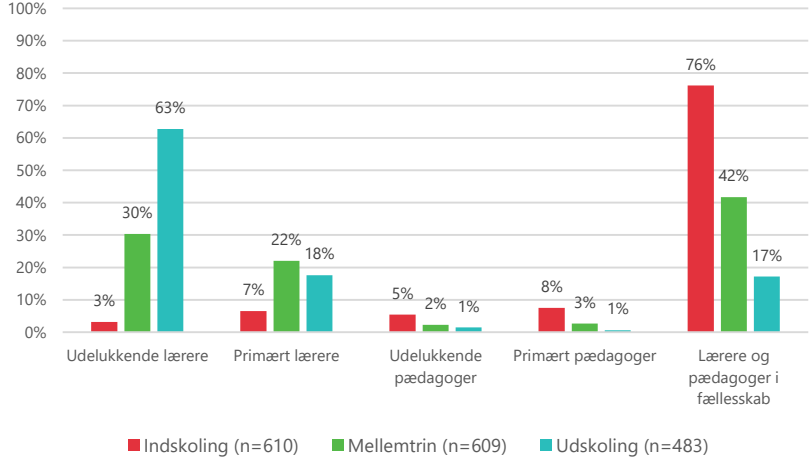

MOTION OG BEVÆGELSE

Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne siger, at motion og bevægelse primært er en integreret del af fagundervisningen både for indskolingen (65 %), mellemtrinnet (69 %) og udskolingen (73 %). Der er altså en tendens til, at motion og bevægelse i lidt højere grad er et selvstændigt element i indskolingen end på de øvrige trin. Sammenlignet med 2017 er der kun meget små forskelle i udviklingen siden sidste år.

Figur 41a. Hvordan er motion og bevægelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2018

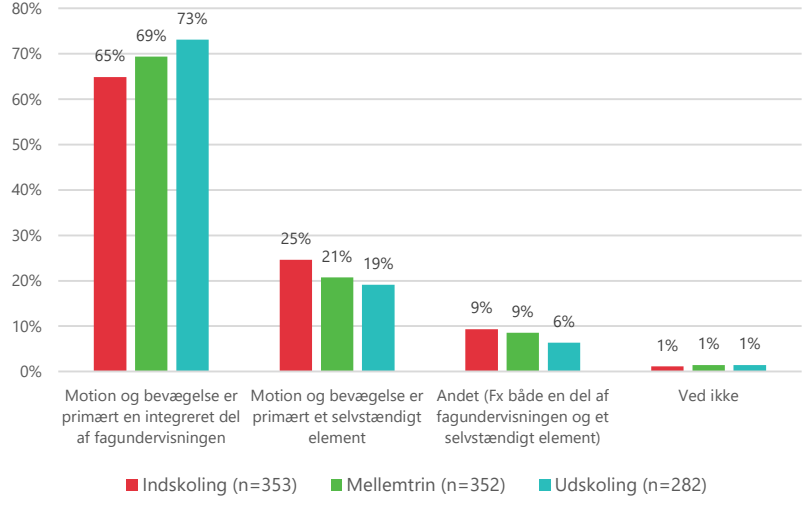

Figur 41b. Hvordan er motion og bevægelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2017

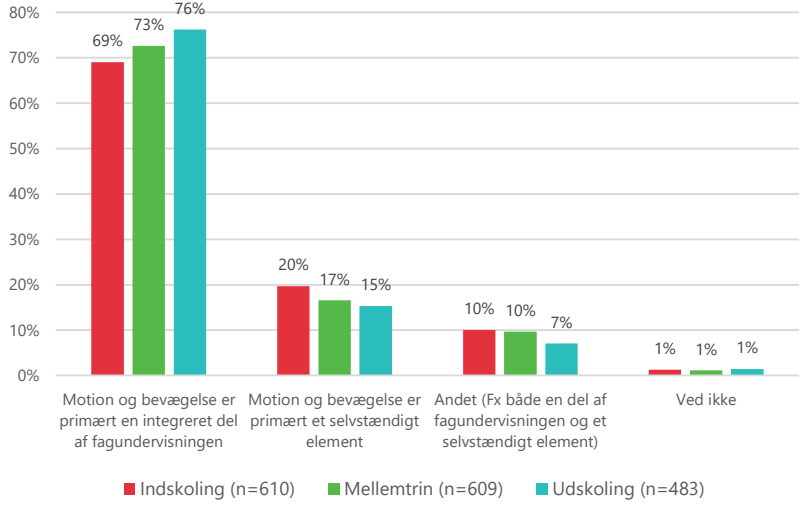

MOTION OG BEVÆGELSE

Placering på skoleskemaet

På de fleste skoler, hvor motion og bevægelse primært er et selvstændigt element, placeres det om formiddagen eller tidligt på eftermiddagen. Fordelingen af skolernes placering af motion og bevægelse er relativt ens på tværs af klassetrin, dog er skolerne mere tilbøjelige til at placere motion og bevægelse kl. 14 eller senere for udskolingen sammenlignet med mellemtrinnet og indskolingen. Dette er samme tendens som blev fundet i 2017, hvor det også kun var på den sene eftermiddag, der var forskel mellem klassetrinnene.

Figur 42a. Hvornår på dagen placeres motion og bevægelse i uge 35? - 2018 (mulighed for flere svar)

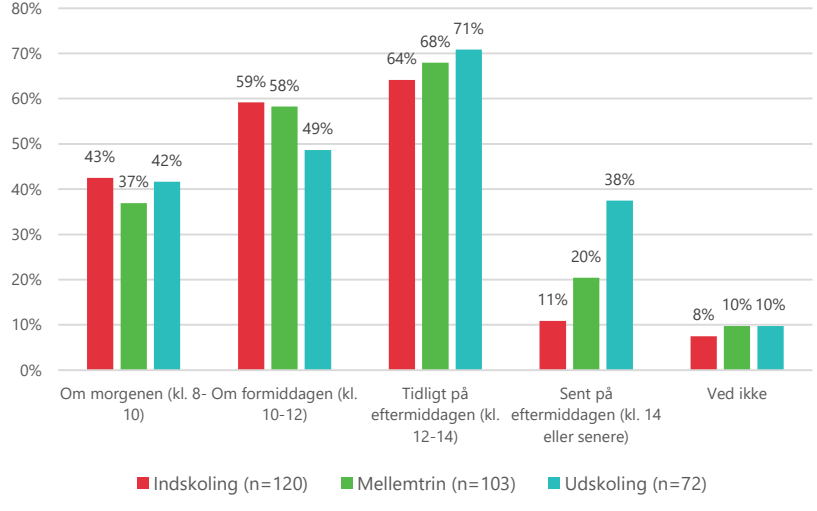

Figur 42b. Hvornår på dagen placeres motion og bevægelse i uge 35? - 2017 (mulighed for flere svar)

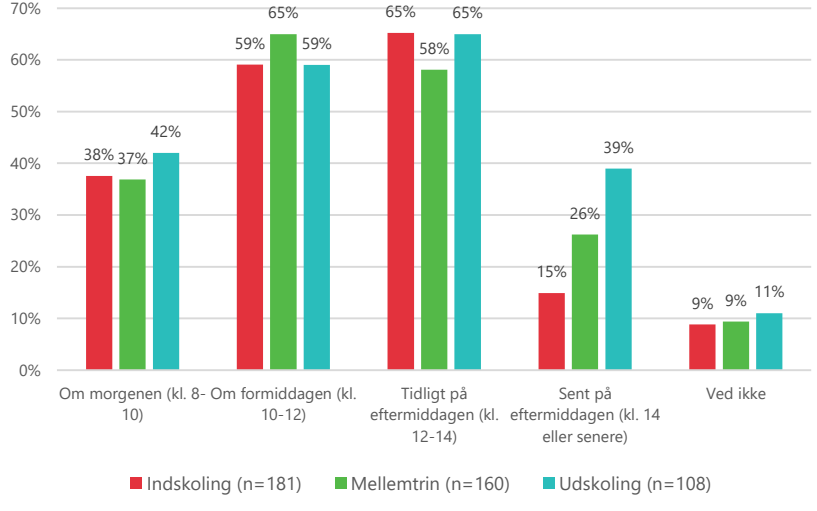

Note: I Figur 42b er andelene for udskolingen ikke magen til andelene som blev rapporteret i 2017. Det skyldes, at udskolingen i 2017 havde fået tildelt andelene for mellemtrinnet, hvorfor fordelingerne for de to trin var ens.

MOTION OG BEVÆGELSE

Antal skemalagte timer

Knap fire ud af ti skoler har to timers skemalagt motion og bevægelse i udskolingen i 2018. Der er en tendens til, at antallet af skemalagte timer til motion og bevægelse er lidt højere i indskolingen og på mellemtrinnet, men forskellene mellem de tre trin er ikke specielt store. Kun få har skemalagt én times motion og bevægelse. Fordelingerne ligner overordnet dem fra sidste år, dog med små forskydninger mellem det specifikke antal timer.

Figur 43a. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til motion og bevægelse i løbet af uge 35? - 2018

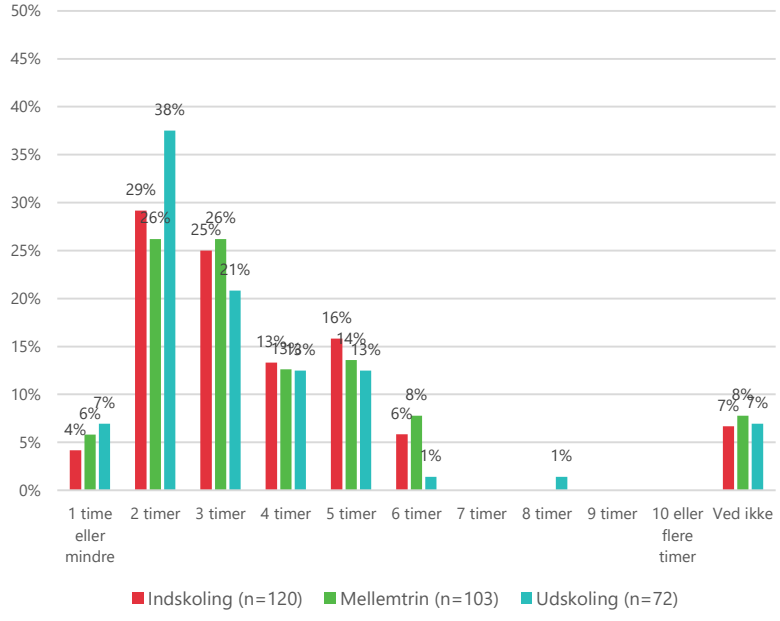

Figur 43b. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til motion og bevægelse i løbet af uge 35? - 2017

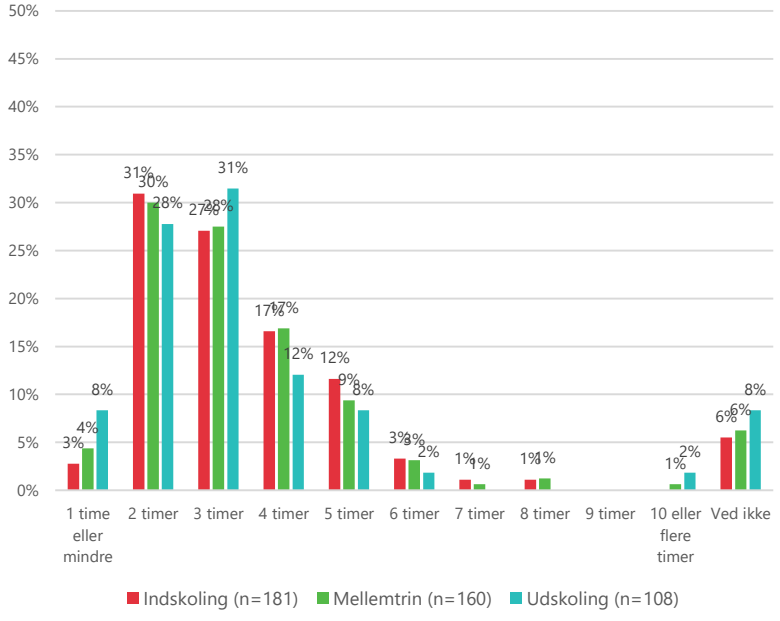

Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer

9 SKOLERNE I MINISTERIETS RAMMEFORSØG

FORSØGSSKOLERNE HAR HYPPIGERE KORTERE SKOLEDAGE

50 skoler medvirker i Undervisningsministeriets rammeforsøg, hvor skolerne har fået godkendelse til at afkorte noget af tiden, der er afsat til understøttende undervisning mod i stedet til tilbyde andre indsatser for eleverne. Dette er mere vidtgående, end bestemmelsen i folkeskolelovens § 16 b giver mulighed for. I Tabel 27 til højre ses, hvor stor en andel af de skoler, der medvirker i forsøgsordningen, hvor mindst en klasse på det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00, 14.30 og 15.00 i henholdsvis indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen mindst én dag om ugen.

Tabellen viser en tendens på tværs af alle klassetrin til, at forsøgsskolerne generelt har kortere skoledage end de øvrige skoler. I indskolingen har 12-16 % af forsøgsskolerne undervisning efter kl. 14 mod 22-25 % af de øvrige skoler. På mellemtrinnet er det 56-61 % af forsøgsskolerne, der har undervisning efter kl. 14.30 mod 80-83 % af de øvrige skoler. Og i udskolingen er forskellen mellem forsøgsskolerne og de øvrige skoler en smule større med henholdsvis 41-44 % og 48 % som har undervisning efter kl. 15.

Undersøgelsen sidste år viste også, at skolerne i rammeforsøget i mindre grad havde lange skoledage end de øvrige skoler på tværs af klassetrin.

Tabel 27: Hvor udbredte er lange skoledage? (procentdel af skolerne)

	Klassetrin	Ja - Forsøgsskoler	Ja - Øvrige skoler	Antal skoler
Skoler med undervisning efter 14.00	1. klasse	14,0 %	22,1 %	43 / 840
	2. klasse	11,6 %	23,2 %	43 / 841
	3. klasse	15,6 %	25,3 %	45 / 847
Skoler med undervisning efter 14.30	4. klasse	55,6 %	79,6 %	45 / 846
	5. klasse	61,4 %	83,1 %	44 / 842
	6. klasse	61,4 %	83,2 %	44 / 840
Skoler med undervisning efter 15.00	7. klasse	41,0 %	48,4 %	39 / 661
	8. klasse	41,0 %	48,2 %	39 / 651
	9. klasse	43,6 %	47,7 %	39 / 648

FORSØGSSKOLER ANVENDER LIGELEDES § 16 B

Lidt over halvdelen af forsøgsskolerne benytter folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde for skoleåret 2018/2019. Det er samme andel som de øvrige skoler.

Årsagerne til, at forsøgsskolerne ikke benytter § 16 b ligner også årsagerne, som de øvrige skoler angiver. For begge grupper svarer omtrent hver fjerde, at de ikke benytter § 16 b, fordi det ikke har været relevant.

Figur 44. Har skolen benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indeværende skoleår 2017/18?

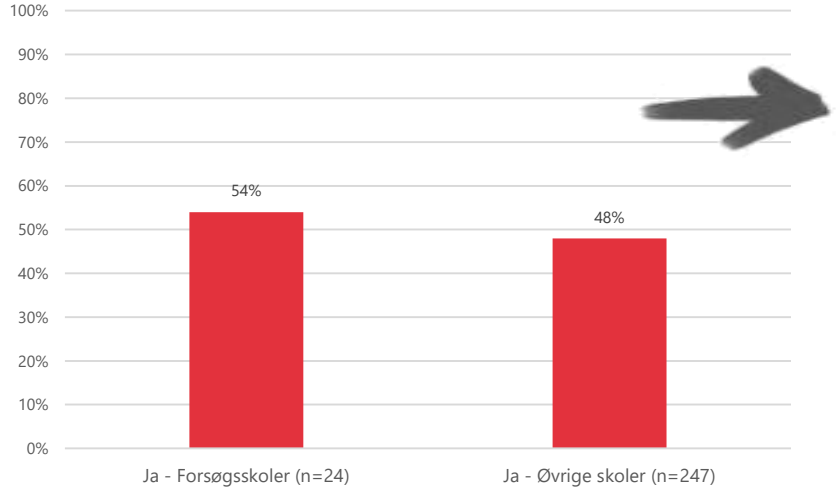

Figur 45. Hvad er årsagen til at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde?

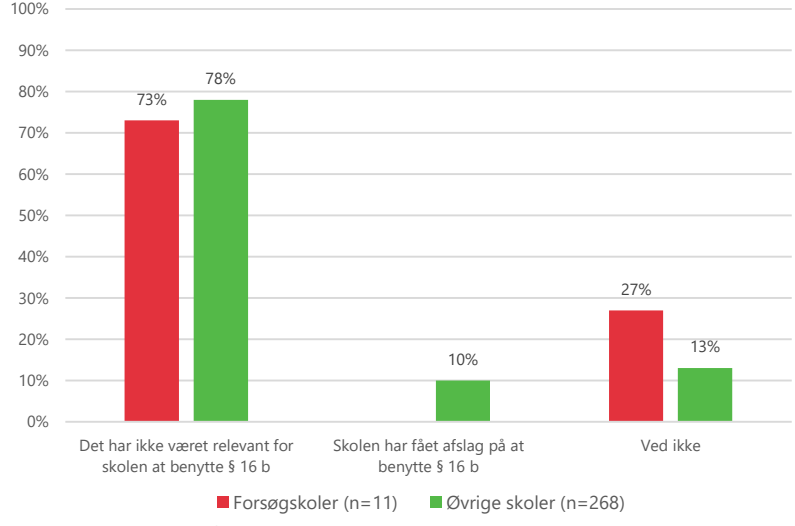

Note: Figur 45 er baseret på respondenter, der har svaret – nej, til brugen af folkeskolelovens § 16 b til, at afkorte skoledagens længde.

10 METODE OG REPRÆSENTATIVITET

METODE

Dataindsamling

Populationen omfatter alle danske folkeskoler med undervisning på 1. – 9. klassetrin, svarende til 1.060 skoler. Skoler med flere undervisningssteder indgår én gang.

Oplysningerne om, hvornår skoledagen slutter for de enkelte klasser, er indsamlet den 27. august-11. september 2018 med udgangspunkt i klasseskemaer for uge 35 gennem:

1. Et webbaseret spørgeskema, som alle skoler blev inviteret til at deltage i via en e-mail til skolens hovedpostkasse.
2. Søgning på skolens hjemmeside efter om skoleskemaer for samtlige klasser er tilgængelige her.
3. Telefoninterview med skoler, hvor skoleskemaerne ikke er tilgængelige på hjemmesiden.

Spørgeskemaerne er besvaret af en repræsentant fra skolens ledelse, en administrativ medarbejder eller andre, der har overblik over skolens undervisningstid.

Datagrundlag

Datagrundlaget består af oplysninger fra 901 skoler, svarende til 85 % af populationen. I forhold til dataindsamlingsmetoder fordeler oplysningerne sig således:

Tabel 28: Skoler opdelt på dataindsamlingsmetode

Metode	Antal skoler	Procent
Spørgeskema (web/telefon)	539	59,8 %
Hjemmeside	362	40,2 %
Total	901	100 %

For at reducere interviewlængden af hensyn til skolerne, blev der i spørgeskemaet (web/telefon) blot spurgt ind til tre klassetrin på skolen (én i hhv. indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen). Undersøgelsens repræsentativitet er sikret ved tilfældigt at tildele skolerne i web- og telefonbesvarelserne en klasse på hvert trin. I hjemmesidesøgningen er oplysninger om alle klasser på alle trin indsamlet.

Note: Enkelte skoler bryder med den klasseopdelte struktur (eksempelvis i form af aldersintegration eller anden sammenlægning af klasser), men er medtaget i undersøgelsen. Hvis en skole eksempelvis har slået 3. og 4. klasse sammen, indgår besvarelsen på begge disse klassetrin.

BESKRIVELSE AF SKOLERNE OG DERES REPRÆSENTATIVITET

Der indgår som tidligere nævnt 901 skoler i undersøgelsen. Der indgår skoler fra alle landets 98 kommuner. Tabel 29 nedenfor viser skolernes fordeling på de fem regioner. Som det ses svarer fordelingeni meget høj grad til skolernes faktiske fordeling i landet.
22 % af skolerne har under ti klasser, 31 % har 10-19 klasser, 34 % har 20-29 klasser, 9 % har 30-39 klasser og de resterende 4 % af skolerne har 40 klasser eller flere.

Den anvendte fremgangsmåde, herunder kombinationen af flere forskellige datakilder, giver derfor grundlag for at formode, at undersøgelsens resultater er repræsentative for alle landets folkeskoler med undervisning på 1.-9. klassetrin.

Tabel 29: Folkeskoler opdelt på region

Region	Stikprøve - Antal skoler	Stikprøve - Procent	Population - Antal skoler	Population - Procent	Difference - Pct.point
Nordjylland	111	12,3%	133	12,5%	-0,2%
Midtjylland	281	31,2%	313	29,5%	+1,7%
Syddanmark	216	24,0%	242	22,9%	+1,1%
Hovedstaden	184	20,4%	233	22,0%	-1,6%
Sjælland	109	12,1%	139	13,1%	-1,0%
Total	**901**	**100,0%**	**1.060**	**100,0%**	

BESKRIVELSE AF SKOLERNE OG DERES REPRÆSENTATIVITET

Som beskrevet foretages undersøgelsen i uge 35. At gennemføre undersøgelsen på samme tidspunkt hvert år giver mulighed for at tage højde for sæsonudsving i sammenligningen af skoledagens længde over tid og giver det bedste grundlag for sammenlignelighed over tid. De fleste skoler har det samme skema hele året, men kun få får nye skemaer oftere end hvert halve år. Dette indikerer, at undersøgelsens resultater formegentlig kun vil ændre sig meget lidt, hvis undersøgelsen blev gennemført på et andet tidspunkt af året. At over halvdelen af skolerne har samme skema hele året og yderligere knap hver fjerde kun skifter skema en gang om året vidner om, at skoleskemaerne generelt ikke varierer meget i løbet af året. For de sidste 20 % af skolerne, som skifter skoleskema mere end en gang om året, vil det have større betydning for billedet af skoledagen på den enkelte skole og det enkelte klassetrin på skolen, hvornår på året kortlægningen af skoledagens længde gennemføres. På et aggregeret niveau har sådanne udsving dog tendens til at udligne sig selv, og det kan derfor med rimelighed forventes, at hvis nogle skoler skifter skema, så eleverne får en lidt kortere uge vil andre skoler skifte skema, så eleverne på disse skoler får en lidt længere uge.

Tabel 30: Hvor ofte får klasserne typisk nye skoleskemaer i løbet af året

Hyppighed for nye skemaer	Procentandel
Klasserne har det samme skema hele skoleåret	57,0 %
Klasserne får nyt skema hvert halve år	23,6 %
Klasserne får nyt skema tre-fire gange om året	6,7 %
Klasserne får nyt skema hver måned	0,6 %
Klasserne får nyt skema hver uge / de følger ét skema i lige uger og et andet skema i ulige uger	1,5 %
Andet	10,8 %
Total	**100,0 %**

UDREGNINGSMETODE: KLASSE- OG ELEVTAL PÅ LANDSPLAN

I kortlægningen af skoledagens længde er fokus særligt på skoler og klassetrin med lange skoledage, dvs. undervisning efter 14.00 for klasserne i indskolingen, undervisning efter 14.30 for klasserne på mellemtrinnet og undervisning efter 15.00 for klasserne i udskolingen. Et andet fokus er, hvor mange skoler og klassetrin, der har afkortet skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b. Såvel skoledagens længde som anvendelsen af muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde opgøres begge i antal skoler samt antal klasser. Med afsæt i kortlægningens repræsentativitet og Danmarks Statistiks klassekvotienter, er det ligeledes muligt at aggregere tallene til klasse- og elevtal på landsplan. I det følgende beskrives, hvorledes denne omregning er udført.

Udregning af elevtal i undersøgelsen

Klassekvotienterne per årgang anvendes til at omregne antallet af klasser til antal elever per klassetrin med hhv. lange skoledage og med afkortning af skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b (se Tabel 31). Da der ikke er tilgængelige tal for 2018 benyttes klassekvotienterne fra 2017 både til omregning af klasser til elever. Antallet af elever i hver klasse summeres per klassetrin for at få et samlet elevtal med lange skoledage i 2018 og et samlet elevtal som er omfattet af afkortning af skoledagens længde vha. folkeskolelovens § 16 b.

Udregning af klasse- og elevtal på landsplan

Som følge af, at kortlægningen er repræsentativ for alle landets folkeskoler med undervisning på 1.-9. klassetrin (se side 65), divideres elev- eller klassetallene med en faktor, der er udtryk svarprocenten på et givent spørgsmål i kortlægningen. Hvis fx 85 % af folkeskolerne har besvaret et givent spørgsmål, så divideres der med en faktor på 0,85 for at aggregere tallene, således de bliver et udtryk for alle landets folkeskoler. Denne manøvre gentages for hvert af spørgsmålene per klassetrin per år. Slutteligt summeres disse tal til et samlet elev- eller klassetal.

Tabel 31: Klassekvotienter per årgang
(gennemsnitligt antal elever per klasse)

Klassetrin	2017
1. Klasse	21,4
2. Klasse	21,6
3. Klasse	21,6
4. Klasse	21,5
5. Klasse	21,7
6. Klasse	21,6
7. Klasse	22,3
8. Klasse	21,9
9. Klasse	20,7

Kilde: Danmarks Statistik, tabel ID: KVOTIEN

EPINION AARHUS

HACK KAMPMANNS PLADS 1-3
DK - 8000 AARHUS C
T: +45 87 30 95 00
E: SMU@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

EPINION COPENHAGEN

RYESGADE 3F
DK - 2200 COPENHAGEN
T: +45 87 30 95 00
E: TYA@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK